

МОЛИТОВНІ ЧИТАННЯ

Тільки по *благодаті*

ЗМІСТ

- 3 Перша субота**
- 7 Неділя**
- 9 Понеділок**
- 11 Вівторок**
- 14 Середа**
- 16 Четвер**
- 18 П'ятниця**
- 20 Друга субота**
- 23 Читання для дітей**

ТІЛЬКИ ПО БЛАГОДАТІ

У читаннях Молитовного тижня висвітлена тема Євангелія – Доброї вістки про спасіння в Христі. Ми маємо надію завдяки любові Ісуса Христа і Його безумовному прийняттю грішників.

ЗВЕРНЕННЯ ПРЕЗИДЕНТА

Цього року ми святкуємо 500-річчя протестантської Реформації, завдяки якій багато людей уперше почуло вістку про спасіння в Христі. Світло істини поширювалося не тільки за допомогою вчень великих реформаторів, а й через саме Боже Слово, адже Біблія була перекладена основними мовами світу і люди могли читати її самостійно.

Читання Молитовного тижня 2017 року зосереджені на Христі – нашій Праведності, «бо під небом нема іншого імені, даного людям, яким належить нам спастися!» (Дії 4:12).

Еллен Уайт чудово висловила цю думку на сесії Генеральної Конференції, коли сказала: «Єдиний спосіб для людини встояти в боротьбі – укорінитися й утвердитися в Христі... Голод душі можна задовольнити проповіддю про Христа розп'ятого, Христа – нашої Праведності. Коли ми укріплюємо зацікавленість людей цією великою центральною істиною, тоді серце сповнює віра, надія й мужність» (Бюлетень Генеральної Конференції, 28 січня 1893 р.; див. також «Події останніх днів», с. 151).

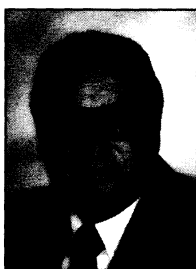
Я закликаю вас протягом Молитовного тижня не тільки розмірковувати над цими особливими читаннями, але також проводити час, досліджуючи Боже Слово й молячись, коли ми разом зосереджуватимемо увагу на Христі – нашій Праведності. Якщо у вашому домі є діти, вивчайте з ними Дитячі читання, які ви знайдете в цьому посібнику.

Нехай Господь благословить нас, коли ми всі разом, як усесвітня церковна сім'я, будемо вивчати й молитися в цей важливий час історії Землі.

Тед Н. К. Вільсон,

президент Церкви адвентистів сьомого дня

ПОЗНАЙОМТЕСЯ З АВТОРОМ

Ганс Гейнц народився у Відні, Австрія; теологію вивчав у Адвентистському університеті Франції (Séminaire Adventiste de Salève Collonges). Після закінчення семінарії чотири роки звершував пасторське служіння у Відні. Починаючи з 1957 року, протягом 21 року викладав у семінарії Богенхофен (Seminar Schloss Bogenhofen), зокрема сім років на посаді ректора. Після захисту докторської дисертації в університеті Ендрюса (Andrews University) обіймав посаду декана в семінарії Марієнхее (Seminar Marienhöhe) у Дармштадті, Німеччина (1982-1995 рр.). Доктор Гейнц написав кілька книг і багато статей на теми богослов'я та церковної історії. Його докторська дисертація «Виправдання і заслуга» висвітлює конфлікт між ученням ортодоксальних церков про заслуги та біблійним ученням про праведність через віру. Нині Ганс Гейнц та його дружина Луїзетта на пенсії, однак провадять активний спосіб життя. Вони живуть недалеко від семінарії Богенхофен, Австрія.

Молитовні читання
2017 р.

Тільки по благодаті

Директор видавництва

В. Джулай

Головний редактор

Л. Качмар

Переклад **Н. Качмар**

Коректори:

Ю. Вальчук, І. Джердж

Обкладинка, верстка

В. Кузьменко

Відповідальна за друк

Т. Грицюк

Папір офсетний. Офсетний друк.

Підписано до друку 7.07.2017 р.

Гарнітура Октава. Наклад 2 000 прим.

Видавництво «Джерело життя»

04107, м. Київ,

вул. Лук'янівська, 9/10-А,

тел. (044) 425-69-06, факс 467-50-64

E-mail: dzherelo@ukr.net,

www.adventist.org.ua www.adventist.org.ua

Божє Слово – *основа* НАШОЇ ВІРИ

МОЛИТОВНІ ЧИТАННЯ

ПЕРША СУБОТА

Тед Н. К. Вільсон

На перший погляд ця невелика група людей не відрізнялася від інших похоронних процесій: священнослужителі, цікаві споглядачі, гробарі із заступами й лопатами. Не вистачало тільки одного – труни з покійником.

Дивні похорони

Коли ця група людей зайшла на кладовище парафіяльної церкви Сент-Мері в Люттерворті, Англія, на їхніх обличчях відобразилися хвилювання і зловтіха. Нарешті, через 43 роки після того, як «архієретика» поклали в могилу, він отримає по заслугі.

Дійшовши до місця поховання, гробарі похапцем узялися за діло, дедалі більше заглиблюючись у землю, доки заступи вдарилися об дерев'яну кришку домовини. Відкривши труну, нечестиві руки витягли звідти кістки Джона Уїкліфа і вкинули до палаючого вогню.

Не маючи можливості стратити реформатора за

життя, папство вирішило здійснити свій план після його смерті. Коли кістки Уїкліфа перетворилися на попіл, горді прелати зібрали його та висипали в найближчу річку Свіфт, сподіваючись не залишити й сліду від цієї людини та її діяльності.

Чому вони відчували таку ненависть і злобу? Тому що Джон Уїкліф наважився кинути виклик панівній церві, викриваючи монахів, які жили за чужий рахунок. Та найжахливішим, на їхню думку, було те, що Уїкліф наважився перекласти Біблію з латини англійською мовою, зробивши Боже святе Слово доступним людям. Священники, єпископи і сам Папа Римський розуміли, що світло Божого Слова розвіє темряву, яка давала владу їм та їхній корупційній системі.

Через століття теолог-історик Джордж Таунсенд писав: «Однак спалення кісток такої людини не могло покласти край його впливові. Як висловився Джон Фокс у своїй книзі про мучеників,

„хоч вони викопали його тіло, спалили кістки і розвіяли його прах, однак не могли спалити Слово Боже й істину його вчення, які принесли плід та успіх. Це Слово і ця істина продовжують існувати навіть донині“»¹. Хоч Уїкліф уникнув страти за життя і був спалений тільки після смерті, багато інших мучеників за свою вірність Богові та Його Слову були спалені на вогнищах, обезголовлені, утоплені.

Зробити Біблію доступною для людей

Вірні Божі мужі продовжували докладати зусиль, щоб забезпечити людей Біблією на їхній рідній мові. Через 200 років після народження Уїкліфа, 1522 року найвідоміший реформатор Мартін Лютер опублікував Новий Завіт, перекладений німецькою мовою. Повний переклад Біблії доктора Лютера побачив світ 1534 року, і нове видання з радістю вітали прості німці. Однак

ПЕРША СУБОТА

“Зараз настав час розвивати досконалу віру, упевненість і довіру до Слова Божого”.

владі це не сподобалося: «Даремно духовна та світська влада намагалася покласти край „ересі“. Даремно вони вдавалися до ув'язнення, тортур, вогню і меча. Тисячі віруючих засвідчили свою віру кров'ю, і робота просувалася вперед. Гоніння тільки сприяли поширенню істини»².

Коли Мартін Лютер поширював Боже Слово серед простих людей у Німеччині, Уільям Тіндаль, ідучи слідами Уїкліфа, вирішив здійснити новий переклад Біблії англійською мовою. Уїкліф перекладав Біблію з латини, а Тіндаль – з мов оригіналу, тобто грецької та єврейської. Його працю не прийняли в Англії, тому Тіндаль утік до Німеччини, де 1525 року вийшов у світ його переклад Нового Завіту – перший друкований переклад англійською мовою з оригінальної грецької.

Переклад Тіндаля відразу ж дійшов до Англії, і народ прийняв його із захопленням, однак влада зненавиділа реформатора. Коли він перекладав Старий Завіт, його зрадили. Через 500 днів ув'язнення Уільяма Тіндаля стратили – задушили ланцюгами і спалили на вогнищі. Проте вірні друзі завершили його працю.

Повний переклад Біблії, створений Тіндалем, видали через кілька років після його смерті.

Ентузіазм реформаторів

Чому ці мужі були готові переживати біль, страждання і навіть смерть, аби тільки зробити Боже Слово доступним для людей? Вони прагнули донести Божу істину до кожної особи. Щойно погляди людей звернулися до біблійної істини, як вони побачили суперечності між догмами священників та вченням Божого Слова. Істина звільнила їх від влади страху, у якому їх тримала панівна церква³.

Про ентузіазм реформаторів, котрі прагнули відкрити кожній людині доступ до Святого Письма, Еллен Уайт писала: «Біблія була дана не тільки служителям і вченим. Кожен чоловік, кожна жінка й дитина мають особисто читати Священне Писання. Не покладайтеся на служителя, який читає його для вас. Біблія – це Боже Слово, звернене до вас особисто. Бідний і багатий, неосвічений і вчений – усі однаково потребують його. Христос зробив це Слово настільки простим, що ніхто з читачів не засумнівається в ньому»⁴.

Протестантський принцип дослідження Біблії полягає в простому буквальному прочитанні тексту і в тому, щоб дозволити Біблії тлумачити саму себе. Завдяки цим принципам більшість наших фундаментальних істин, таких як істини про суботу, стан померлих, Святилище і слідчий суд, були сформовані до офіційної організації Церкви адвентистів сьомого дня 1863 року.

Стосовно ґрунтовного дослідження Слова Божого Еллен Уайт писала: «Пастор [Хірам] Едсон та інші, настільки ж ревні, благородні й істинні служителі Церкви, були серед тих, хто, переживши 1844 рік, шукали істину, як захований скарб. Я зустрічалася з ними, і ми разом наполегливо, палко молилися й досліджували Священне Писання. Часто наші зустрічі тривали до пізньої ночі; а інколи ми цілу ніч молилися про отримання світла згори та заглиблювалися в Слово Боже. Знову й знову ці брати, збираючись разом, вивчали Біблію, аби глибше пізнати її значення та приготуватися до проповіді її істин»⁵.

Критичний погляд

Сьогодні декотрі віруючі недооцінюють

ПЕРША СУБОТА

метод дослідження тексту за допомогою простого буквального прочитання. Вони вважають, що до вивчення Біблії слід підходити критично, аби зрозуміти, що певні уривки Божого Слова означають для нас, жителів ХХІ століття. Замість того щоб порівнювати текст із текстом, вони дозволяють людській мудрості визначати, що доречно, а що – ні.

Одна з найбільших битв, з якими ми стикаємося як адвентисти сьомого дня, — це битва за авторитет Біблії.

Пам'ятаймо, що Священне Писання – наша єдина гарантія безпеки, якщо ми правильно розуміємо і застосовуємо історично-біблійний метод тлумачення Біблії, дозволяючи їй тлумачити саму себе, заповідь на заповідь, правило на правило.

Зверніть увагу на наступні слова щодо прийняття біблійних настанов:

«Бог вимагає від Своїх послідовників більше, ніж вони вважають. Якщо ми не хочемо будувати наші надії на вічність на фальшивій підвалині, то повинні приймати абсолютно все, написане в Біблії, та вірити, що Господь справді має на увазі те, про що говорить»⁶.

Методи вивчення Біблії

Церква адвентистів сьомого дня має офіційний документ про те, як вивчати Біблію. Затверджений Виконавчим комітетом Генеральної Конференції на щорічній нараді в Ріо-де-Жанейро, Бразилія,

документ «адресований усім членам Церкви адвентистів сьомого дня і має на меті викласти керівні вказівки щодо дослідження Біблії». Далі в документі наведено два різні підходи до дослідження Святого Письма:

Історично-критичний метод зводить до мінімуму необхідність віри в Бога й послуху Його Заповідям. Окрім того, цей метод применшує роль богонатхненності Біблії як священної книги (зокрема єдність її тексту, що витікає з її богонатхненності), а також применшує або неправильно інтерпретує апокаліптичні пророцтва й есхатологічні розділи Біблії. Тому ми переконуємо адвентистів при вивченні Біблії не покладатися на використання початкових передумов та подальших висновків, пов'язаних з історично-критичним методом.

На відміну від історично-критичного методу та його початкових передумов, ми вважаємо за необхідне сформулювати принципи дослідження Біблії, які будуть відповідати доктринам самого Священного Писання, зберігати єдність усіх його книг та ґрунтуватися на тому, що Біблія – це Слово Боже. Такий підхід приведе нас до радісного плідного досвіду пізнання Бога⁷.

Бог дав нам небесне доручення бути захисниками Його Слова, бо воно істинне та змінює життя людей. У світі переважає думка, що

все відносне, але це не так! Існують абсолютні істини, вони записані в Божому Слові, і нам варто вірно виконувати це Слово.

Присвячуйте час дослідженню Божого Слова

Ми живемо в Лаодикійський період останніх днів, коли в християнстві переважає формалізм. Диявол робить усе можливе, щоб віддалити нас від Біблії й істини. Він використовує різні засоби: розваги, ЗМІ, задоволення, роботу, музику, суперечки, внутрішню боротьбу, фальшиві вчення, сімейні негаразди, економічні проблеми – усе, що забирає час, призначений для вивчення Божого Слова.

Тому сьогодні необхідно серйозно запитати себе: чи щоденно я читаю Біблію? Боже Слово життєво необхідне, оскільки завдяки йому ми віч-на-віч зустрічаємося з Ісусом Христом. Воно навчає нас, що спасіння можливе, тільки якщо ми повністю покладемося на Спасителя. Святе Письмо розповідає нам про Його життя і смерть, Його воскресіння та служіння за нас у Святому святих Небесної святині. Воно нагадує нам, що субота – це особлива печать Христа, печать заповіді з Його народом, котрий дотримується Заповідей. Біблія зміцнює нашу віру й надію на близький буквальный Другий прихід

ТІЛЬКИ ПО БЛАГОДАТІ

Більшість релігійних лідерів часів Ісуса зосереджували увагу на засудженні інших, натомість Ісус наголошував на благодаті й прощенні, як ми бачимо з Його спілкування з жінкою, схопленою під час перелюбу (див. Івана 8).

Христа, нашого Спасителя. Вона допомагає нам зрозуміти, що ми служимо Богові, Котрий ніколи не зазнає поразки, і що Його Церква переможе підступи диявола.

Зараз настав час розвивати досконалу віру, упевненість і довіру до Слова Божого. Нам відомо, що надходить час, коли ми не зможемо покладатися на власний розум, адже з'являться «сильний і правдоподібний обман»⁸ та звабливі омани, які зведуть, «якщо вдасться, навіть і вибраних» (Матв. 24:24).

Настав час

Наближається буря. Настав час будувати на твердій основі Божого Слова. Сам Ісус пояснив, як нам підготуватися: «Отже, кожний, хто слухає ці Мої слова та виконує їх,

буде подібний до чоловіка розумного, що збудував свій дім на скелі; і ливув дощ, і ринули ріки, і знялися вітри, й обрушилися на той дім, та він не впав, бо був заснований на скелі» (Матв. 7:24, 25).

Наша віра і наші переконання мають ґрунтуватися на вічному Божому Слові. Біблія, яка дійшла до нас незмінною і була запечатана кров'ю мучеників, підноситься над часом та культурою. Це Боже живе Слово, і під керівництвом Святого Духа ми можемо знайти в цьому Слові відповіді, яких дуже потребуємо сьогодні.

¹ Джордж Таунсенд, цит. Джон Фокс. Дії та пам'ятники: життя і праця мартирола, т. 3, с. 96.

² Еллен Уайт. Велика боротьба, с. 196.

³ "William Tyndale," at <http://greatsite.com/timeline-englishbible-history/william-tyndale.html>.

⁴ Рукописи Еллен Уайт, 12, 7 лютого 1901 р.

⁵ Еллен Уайт. Вибрані вісті, кн. 1, с. 206.

⁶ Еллен Уайт. Свідчення для Церкви, т. 5, с. 171.

⁷ "Methods of Bible Study," <https://www.adventist.org/en/information/official-statements/documents/article/go/-/methods-of-bible-study/>.

⁸ Еллен Уайт. Велика боротьба, с. 624.

Запитання

для роздумів та свідчення:

Яке історичне значення має факт спалення останків Уїкліфа?

1

Як ми можемо черпати більше користі з дослідження Біблії?

2

Як слід розуміти слова: «Наближається буря»? Яким чином ми можемо підготуватися до неї?

3

Пізнаючи Євангеліє

Філіпп Меланхтон, друг реформатора Мартіна Лютера, за характером був лагідним і доброзичливим. Одного разу його запитали, чому він настільки відданий Лютеру, хоч цей видатний діяч часто бував завзятим, владним та різким. Меланхтон, один із відомих учених періоду Реформації, відповів просто й лаконічно: «Я дізнався від нього про Євангеліє».

Завдяки впливу Лютера й Реформації на світанку сучасної епохи Євангеліє знову постало в центрі християнської віри. За словами апостола Павла, через Добру вістку діє Божа сила, даруючи спасіння кожному віруючому. «Бо я не соромлюся Радісної Звістки [Христа]; адже вона – Божа сила на спасіння кожному, хто вірить» (Римл. 1:16).

Наведений текст містить п'ять важливих понять:

Радісна Звістка

Словосполучення «Радісна Звістка» означає «Євангеліє». Це «Божа Добра Звістка» (Римл. 1:1), бо вона походить від Бога і говорить про Бога. Проте це також «Євангеліє Христа» (Римл. 15:19), вістка про місію, жертву й викупну

смерть Ісуса з Назарета, Божественного Месії. Крім того, Євангеліє розповідає про Його перемогу над смертю, заступницьке служіння перед Богом за Свій народ, який живе у світі й бореться з труднощами, а також про Його майбутнє повернення для завершення Свого служіння. Таким чином, Євангеліє запевняє нас, що після нинішнього «спасіння в неспасенному світі» Христос повернеться, щоб «змінити увесь світ».

Добра вістка допомагає вирішити основну проблему людства: «Євангеліє – єдина сила проти гріха й убогства Землі»¹.

Божа сила

Євангеліє володіє творчою силою, бо це Боже Слово. Людські слова не володіють творчою силою. Вони часто являють собою, за словами Шекспіра, лише «шум і лют»². Проте коли Бог проголошує Добру вістку, Його слова виконуються: кожний віруючий отримує спасіння.

Спасіння

Спасіння не здобувають завдяки філософським роздумам, домислам або книжній мудрості. Людські

теорії не можуть дарувати спасіння від страждань через почуття вини та швидкоплинності життя; спасіння здійснюється тільки завдяки Божественним діям, Божественному виправданню. Лютер назвав виправдання «вигідною угодою»², чудовим обміном або заміною.

На хресті «Бог у Христі» помінявся місцями зі світом (див. 2 Кор. 5:19). Він узяв на Себе засудження, якого мали зазнати грішники: «Суддя засуджений замість нас»³. Ісус узяв на Себе наше покарання і дарував нам Свою праведність (вірш 21); Він відмовився використовувати Свою силу для Себе і дарував нам Своє багатство (2 Кор. 8:9); запропонував нам замість горя славу, замість страждань радість. Господь «понижив Самого Себе» (Филп. 2:7), щоб ми «всім володіли», хоч «нічого не маємо» (2 Кор. 6:10)⁴.

Кожному

Чудеса Євангелія призначені не для представників окремого народу, статі чи соціального статусу, а для кожної людини.

Дорогою до Дамаска гонитель Савло, котрий гордо хизувався своїм єврейським походженням та фарисейською самоправедністю (Филп. 3:4-6), пережив чудову зустріч з Ісусом і став апостолом Павлом. Завдяки цьому надзвичайному досвідові він стає другом

“Я дізнався від нього про Євангеліє”

Філіпп Меланхтон

язичницьким народам, до яких належало багато його знайомих християн. Вони були його «радістю і вінцем» (Филп. 4:1). Для апостола страждання і смерть Христа заради викуплення всіх (1 Тим. 2:6) усунули всі національні, соціальні й кастові упередження (Гал. 3:26-28). Євангеліє руйнує всі бар'єри, створюючи наднаціональне суспільство.

У Христі люди різні за походженням, освітою й досвідом стають «familia Dei» (лат.) – Божою родиною. «Христос руйнує стіну розділення, усі національні упередження і закликає любити весь людський рід»⁵. Усі люди стають Божими дітьми. Христос об'єднує нас не тільки на горизонтальному рівні, але насамперед на вертикальному: Своєю викупною смертю Він об'єднує людство з Богом.

Яким чином?

Через віру в Христа

Говорячи про віру, Пало не має на увазі припущення, уявлення або навіть згоду з певним твердженням. Вірити у Священне Писання (тоді це був Старий Завіт) означає «міцно вхопитися, триматися, бути вірним»⁶. У Новому Завіті віра означає довір'я, вірність, відданість. Ми отримуємо спасіння – прощення гріхів, прийняття Богом, оновлення життя й остаточне викуплення, — довіряючи

обітниці Христа про спасіння, твердо покладаючись на Нього та залишаючись вірними Йому до кінця. Колишніх грішників, «нечестивців», спасають не їхні релігійні досягнення (діла), а їхня довіра Богові, Котрий називає їх праведними в Христі (Римл. 4:5).

Оправдання грішників, тобто проголошення їх праведними перед Божим престолом благодаті, дароване тільки через віру, незалежно від діл Закону (Римл. 3:28; Гал. 2:16).

Церква вважала, що протягом століть зберегла Євангеліє і правильно тлумачила його. Багато хто, думаючи, що розуміє Павла, забув сутність його вістки. Так звана «непорочна праведність по ділах»⁷ заволоділа християнством, перетворивши апостольське вчення про благодать через віру на підступну релігію діл. Під впливом законництва – грецького вчення про чесноти і римської правової території – оправдання грішників по благодаті було замінене обов'язковою «тяжкою працею»⁸. Виконуючи цю працю, бідний грішник, який шукав спасіння, ніколи не міг дізнатися, чи достатньо зробив, аби заслужити спасіння. Хоч час від часу й лунали деякі голоси, не згодні з цим ученням, однак або вони звучали нечітко, або залишалися непочутими.

Реформація XVI століття знову відкрила чудову апостольську вістку про

спасіння. Знову пролунали слова Павла: «А праведний вірою житиме» (Римл. 1:17), і християнство усвідомило: «Єдина слава християн – тільки в Ісусі Христі»⁹.

¹ Еллен Уайт. Служіння зцілення, с. 141.

² Праці Мартіна Лютера, Веймарське видання, т. 7, с. 25 (Martin Luther, Lutherschriften: Weimar Edition (Stuttgart: Metzler, 2003), vol. 7, p. 25).

³ Карл Барт. Церковна догматика, т. 4.1, с. 211.

⁴ Horst Pöhlmann, Abriss der Dogmatik (Gütersloh: Gütersloher Verlag, 1975), p. 185.

⁵ Еллен Уайт. Христос – надія світу, с. 823.

⁶ Rolf Luther, Neu testament liches Wörterbuch (Hamburg: Furche Verlag, 1963), p. 95.

⁷ Barth, p. 523.

⁸ Tertullian De poenitentia 6.

⁹ Праці Мартіна Лютера, Веймарське видання, т. 13, с. 570 (Martin Luther, Lutherschriften: Weimar Edition (Stuttgart: Metzler, 2004), vol. 13, p. 570).

Запитання

для роздумів та свідчення:

- 1 Як Євангеліє змінило ваше життя? Що ви отримали завдяки Євангелію?
- 2 Яким чином ми можемо спілкуватися з ученими, щоб вони відчували потребу в Євангелії?
- 3 Який вплив справляє на нашу душу вістка про оправдання тільки через віру в Христа?
- 4 Як Добра вістка може переконати людей будь-якого віку в необхідності християнської віри?

Основа НАШОГО спасіння

Учення про оправдання через віру – це «святилище Реформації»¹. Усвідомивши чудову обітницю про оправдання грішника через віру в розп'ятого Христа, Мартін Лютер відчував себе так, наче опинився в раю.

Як монах, священик і професор теології, Лютер протягом багатьох років намагався зрозуміти слова Павла: «Адже праведність Божа відкривається в ній [Євангелії]» (Римл. 1:17). День і ніч він роздумував над цією фразою. За його словами, він ненавидів вислів «праведність Божа», бо розумів його по-філософськи, згідно з ученням отців церкви та схоластиків. Мартін вважав, що «праведність Божа» — це справедливість, якої вимагає Бог, а грішники жодним чином не здатні її явити і тому підпадають під Божий суд.

Зустрічі з Богом у вежі

За рік до своєї смерті, 1545 року, колишній чернець-августинець, а тепер реформатор Мартін Лютер знову роздумував над поворотним моментом свого життя, віри й діяльності.

Таким моментом стало усвідомлення того, що «праведність Божа» — це не вимога, а дар, праведність, зарахована Богом кожному віруючому в Христа. Згідно зі словами Лютера, він зрозумів це в кімнаті, розташованій у вежі Чорного монастиря у Віттенбергу: «У цій вежі Святий Дух відкрив мені Святе Письмо»².

Біблійна праведність

«За праведністю Твоєю спаси мене» (Псал. 31:2 – згідно з оригіналом). Ще в Старому Завіті записано, що Божа праведність – це праведність, яка спасає грішників. Коли Авраам отримав обітницю про майбутнє потомство (Бут. 15:5), він був не «суперчоловіком», а таким самим грішником, як усі ми. Однак патріарх повірив Господу, і Він залічив йому це в праведність (вірш 6). Тобто Бог вважав Авраама «праведним» завдяки його вірі. Як «нечестиві» в Біблії — це не атеїсти в сучасному розумінні, а в загальному значенні «грішники» (Псал. 1:1; Прип. 11:31), так і «праведні» — це не «безгрішні», а «віруючі» (див. Авак. 2:4).

Таке розуміння дозволило апостолу переконатися, що навіть у старозавітні часи люди оправдовувалися не ділами, а вірою (Римл. 4:6-8). Отже, тільки Бог має право «оправдувати», «називати праведним» або «вважати когось праведним», оскільки «Господь – праведність наша» (Єрем. 23:6).

Таким чином, справедливість у Біблії – це релігійне, а не моральне чи політичне поняття. Люди, які виконують державні закони і дотримуються громадського порядку, не є винятковими в цьому світі. Проте людина, яка проголошує себе праведною перед Богом, стає жертвою фатальної помилки, бо навіть псалмист Давид у Старому Завіті говорить: «Жоден живий перед обличчям Твоїм справедливим не буде!» (Псал. 143:2).

Тому якщо люди хочуть стояти праведними перед Богом, вони потребують Божої праведності. Ось чому псалмист молиться: «За праведністю Твоєю спаси мене!» (Псал. 31:2; 71:2). Ця праведність – передусім викупна праведність, спасіння, а не каральна справедливість.

У світлі Нового Завіту це означає, що Бог узяв на Себе вину й осуд нечестивого світу і платить за цю вину на суді. Така плата – смерть на хресті Його праведного, безгрішного Сина (Івана 1:29). Завдяки цій Жертві Він може простити неправедних, прийняти їх, змінити їхнє мислення й життя, а також дати їм надію

“Раптом я відчув, що народився згори та увійшов до раю відчиненими воротами”». Мартін Лютер

на новий справедливий світ (2 Петра 3:13). Тільки ті, хто відкинув дар спасіння, зазнають осуду за своє беззаконня (Євр. 10:29, 30).

Вони не розуміли

«Бо не розуміючи Божої праведності...» (Римл. 10:3). Старозавітні пророки ясно навчали, що людина не може отримати спасіння за допомогою власної праведності (Ісаї 64:5). Для спасіння грішника необхідна Божя праведність, яку можна отримати завдяки Його прощенню й милостивому прийняттю. Цю істину багато людей не розуміло протягом століть після закінчення Старого Завіту. У цей час усні вчення, які використовувалися для тлумачення біблійних текстів, прирівнювалися до відкритого Божого Слова. Тому основою віри стало Святе Письмо, змішане з усною традицією. Закон, Тора, був доповнений багатьма інструкціями щодо його виконання. Деякі з них навіть замінили (Матв. 15:1-6) та змінили (Римл. 9:31, 32) Закон. Те, що було передбачено як настанови для життя, перетворилося на спосіб спасіння. Неправильне розуміння призвело до релігійного формалізму (Матв. 23:23) і навіть до релігійної зарозумілості (Луки 18:9-14) серед фарисеїв часів Ісуса.

Як свідчать старозавітні апокрифи, знання про важливість Божої благодаті не було повністю втрачене³. Однак дедалі більше робився акцент

на цінності діл людини, котрі сприймалися як викуплення гріхів⁴, а також на необхідності заслуг перед Богом⁵.

Життя було закуте в «рабські кайдани», фарисеї прагнули «продемонструвати своє благочестя», метою їхнього життя було «самовихваляння»; вони вірили, що їхня праведність стане для них «перепусткою» на Небеса⁶.

Грішні люди та люблячий Бог

Ісус зустрів учення про спасіння ділами чітким запереченням. Він запропонував зовсім інший портрет Бога та людства. Господь досконало знав природу людей. Людина, із серця якої виходять «лукаві думки» (Матв. 15:19), абсолютно не здатна робити діла, воістину добрі в очах Бога. Потрібне радикальне навернення та віра в Євангеліє (Марка 1:15). Проте, навіть стаючи учнем Христа, людина має повністю покладатися на Бога, оскільки ми завжди «убогі духом» перед Богом (Матв. 5:3). Діла, які ми робимо, ідучи за Христом, — не наша заслуга, а природний плід Його присутності в нас (Луки 17:10).

Бог, наш милостивий Отець, незмінно любить Своїх грішних дітей. Він завжди прощає та з радістю приймає покайних грішників (Луки 15:20-24). Ми, Його учні, покликані працювати. Однак отримана нагорода за наші зусилля — це не те, що нам належить або що ми

можемо від Нього вимагати, адже Господь завжди дає нам більше, ніж ми заслуговуємо (Матв. 20:15). Він дає нам нагороду не тому, що заборгував нам, а як ще один дар Його доброти.

Мартін Лютер мав перевагу над опонентами, бо не тільки отримав знання, а й пережив їх на власному досвіді. Завдяки постійній боротьбі із самим собою, із тогочасною теологією та її прибічниками, він зрозумів, що має бути фундаментальним досвідом для християнина: «Праведність означає визнати Христа»⁷.

¹ Wilhelm Dantine, Die Gerechtmachung des Gottlosen (Munich: Christian Kaiser Verlag, 1959), p. 248.

² Martin Luther, Tischreden, 3, 3232 c.

³ Baruch 2:19, 27.

⁴ Tobit 12:9.

⁵ H. L. Strack and P. Billerbeck, Kommentar zum Neuen Testament aus Talmud und Midrasch (Munich: Beck, 1961), Vol. IV/1, p. 491.

⁶ Еллен Уайт. Христос — надія світу, с. 204, 612, 409, 309.

⁷ Martin Luther, Lutherschriften: Weimar Edition (Stuttgart: Metzler, 2005), vol. 31/II, p. 439.

Запитання

для роздумів та свідчення:

- 1 Яка існує різниця між популярним розумінням та біблійною концепцією «праведності»?
- 2 Чому нам необхідна Божя праведність? Як ми можемо пояснити це нашим сучасникам?
- 3 У чому судження Ісуса про Бога й людство відрізняється від думки Його і наших сучасників?

ПРАВЕДНІСТЬ:

практичне значення

Ми оправдовуємося тільки вірою, але що відбувається після оправдання?

Після сміливого свідчення Мартіна Лютера перед імператором, князями і теологами 18 квітня 1521 року, під час якого він не зрікся своїх переконань, почет іспанського імператора закричав: «У вогонь його праці разом із ним!»

Лютер підняв руку й вигукнув: «Я пройшов через нього, я пройшов через нього!»

Що таке праведність по вірі?

«Ось постало [все] нове!» (2 Кор. 5:17).

Ця драматична подія в історії Реформації яскраво ілюструє, що означає праведність по вірі. Хоч Лютер і не був оправданий своїми ворогами, однак він сміливо став перед судом. Ми також можемо сміливо стати перед Божим судом та оправдатися завдяки спасенним діям Христа. Вірою ми вже пройшли через особистий суд і перейшли «від смерті до життя» (Івана 5:24).

Проте існує величезна різниця між людськими

судами і Божим судом: людський суддя може тільки виносити вирок, а Божественний Суддя здатний створити нове. Божественне оправдання збудовує, перетворюючи тілесну людину на духовну. Отримавши оправдання, вона тепер живе праведним життям. Разом ці два поняття, тобто оправдання й перетворення, означали для реформатора «оправдання в повному розумінні цього слова»¹.

Сьогодні ми говоримо про оправдання (прощення гріхів) та освячення (перемога над гріхами). Еллен Уайт називає життя християнина «життям віри, перемоги й радості в Господі»². Чудовим чином починається нове життя³.

Вірою ми вхопилися за Ісуса та підкоряємося небесному правлінню. Христос і Святий Дух вдихають у нас сповнене енергією, динамічне духовне життя. Це життя є плодом та свідченням отриманого нами спасіння. Для слави Божої та для користі людей віра, за словами реформатора, звершує «в нас Божественну дію, яка

перетворює нас і дозволяє нам народитися знову від Бога (Івана 1:13)».

Віра «вбиває старого Адама та змінює наше серце, розум, здібності, наділяючи мужністю й даруючи нам Святого Духа. У вірі є щось живе, старання, активне, могутнє, що робить її не здатною чинити добро непостійно. Вона також не запитує, чи потрібно робити добрі діла, натомість перш ніж виникає це запитання, віра вже зробила і продовжує робити»⁴.

Життя для слави Бога

«...так щоб і ми почали ходити в оновленні життя» (Римл. 6:4).

Хоч оновлене життя – це наслідок спасіння, отриманого нами через віру, однак необхідно також, щоб християнин своїм життям заслужив довіру. У Своїй справі викуплення Бог бажає не тільки простити, а й перетворити людину.

Праведними перед Богом ми стаємо в момент, коли повірили в Ісуса, але освячення – це процес тривалістю в життя. Завдяки йому починається правління Христа в житті вірних. За словами Лютера, цей процес є «початком нового творіння»⁵. Після того як віруючі законно оправдані, Христос через Святого Духа спонукає їх до побожного життя.

Бог трудиться над грішниками, як «добрий

“Життя християнина – це життя віри, перемоги й радості в Господі”

Еллен Уайт

самарянин», котрий урятував життя пограбованого та пораненого розбійниками мандрівника. Як самарянин не сумнівався, чи надавати йому допомогу юдеєві, так і Бог не ухиляється від любові до тих, хто перебуває далеко від Нього (Римл. 5:8). Його остаточний намір – спасти цих людей (вірш 10). Як самарянин зробив усе можливе та заплатив за лікування пораненого, так «Бог у Христі» зробив усе й заплатив, щоб ми могли примиритися з Ним і стати новим творінням у Ньому (див. 2 Кор. 5:17, 19, 21).

Як постраждалому був необхідний час для видужання, так і грішникам необхідний час для зростання (2 Петра 3:18). Навіть якщо вони отримали прощення і вже почали жити новим життям, гріх ще залишається всередині (Римл. 7:17) та навколо (1 Івана 5:19) грішників.

Проте завдяки впливу Святого Духа гріх більше не панує в житті християнина. Фактично гріх приборканий (Гал. 5:16). Однак віруючі не звільнені від битви з гріхом (вірш 13), натомість покликані перемогти в цій битві (1 Івана 2:1). Нас

потішає усвідомлення того, що Боже прощення – не одноразова дія, Господь постійно пропонує його тим, хто кається (Євр. 7:25).

Лютер яскраво описав це напруження між станом праведності перед Богом та боротьбою з гріхом у світі. Зростання в освяченні – прогресуючий процес, він закінчиться тільки тоді, коли настане «довгоочікуваний день суду». «Це життя означає: не бути благочестивим, а ставати благочестивим, не бути здоровим, а ставати здоровим, не бути, а ставати, не відпочивати, а вправлятися. Ми ще не там, але прагнемо туди. Ще не все сказано і зроблено, але вже відбувається та діє. Ще не кінець, бо шлях продовжується»⁶. З Божої волі «ми з дня на день будемо дедалі більше освячуватися»⁷.

Подібні думки ми знаходимо в працях Еллен Уайт. Освячення – «справа всього життя», «щоденний» досвід. Боротьба з гріхом – щоденний досвід, але досвід дарує перемогу, навіть якщо ця боротьба не закінчиться під час нашого життя на Землі⁸.

Любов у дії

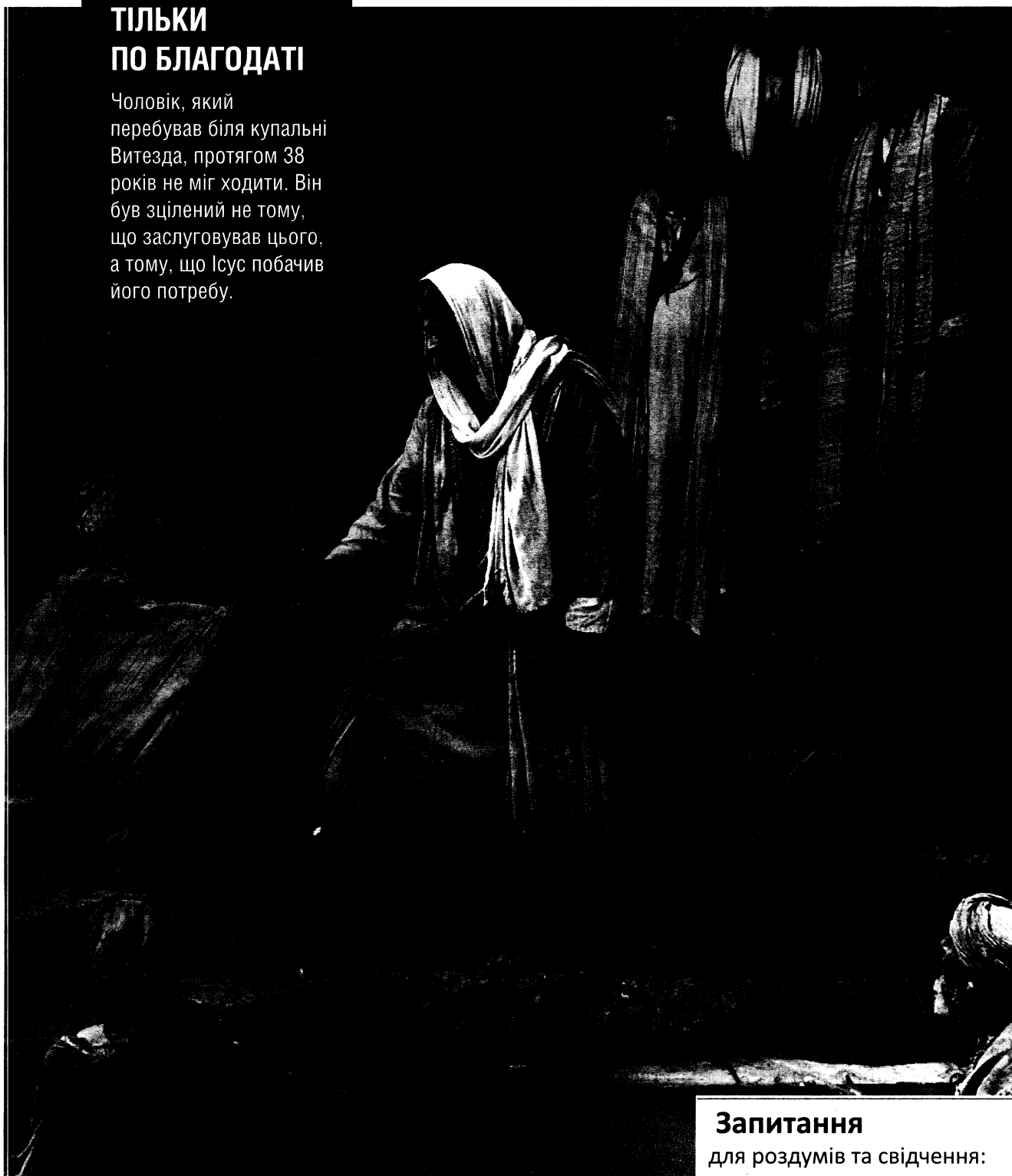
«Віра, що проявляється через любов» (Гал. 5:6).

Ми стверджуємо: як праведність, котрою наділяє нас Бог, так і оновлене життя залежать від віри в Христа. Для апостола Павла ця віра виявляється в любові, а любов – у дії.

Щоб зрозуміти значення оправдання й освячення, наведемо таку ілюстрацію. Оправдання можна порівняти зі стодоларовою банкнотою, яку батько дав своєму синові. Син повинен був не заховати банкноту, а розмінати на дрібніші та використовувати для добра ближніх. Саме так, за словами Лютера, діє оправдання й освячення: «З таким Отцем, Котрий дарує мені Свої дорогоцінні скарби, чому б мені добровільно, радісно, від усього серця та з ентузіазмом не робити все, що буде приємне і прийнятне в Його очах? Тому я віддам себе за свого ближнього, як Христос віддав Себе за мене; і нічого не робитиму в цьому житті, крім того, що корисне, приємне й добре для мого ближнього, оскільки вірою я надто маю все найкраще в Христі»⁹.

ТІЛЬКИ ПО БЛАГОДАТІ

Чоловік, який перебував біля купальні Витезда, протягом 38 років не міг ходити. Він був зцілений не тому, що заслуговував цього, а тому, що Ісус побачив його потребу.

Запитання

для роздумів та свідчення:

- 1 Який дар Бог пропонує нам завдяки оправданню й освяченню?
- 2 Як освячення пов'язане з безгрішністю?
- 3 Яке значення має освячення в щоденному житті християн?
- 4 Освячення не дарує спасіння, натомість свідчить про те, що ми отримали спасіння. Обговоріть цю істину.

¹ Paul Althaus, *Die Theologie Martin Luthers* (Gütersloh: Gütersloher Verlag, 1975), p. 205.

² Еллен Уайт. Велика боротьба, с. 477.

³ Martin Luther, *Luthers Schriften*: Weimar Edition (Stuttgart: Metzler, 2006), vol. 39/I, p. 98.

⁴ Quoted from Heinrich Bornkamm, *Luthers Vorreden zur Bibel* (Frankfurt am Main: Insel Verlag, 1983), p. 182.

⁵ Luther, p. 83.

⁶ Martin Luther, *Luthers Schriften*: Weimar Edition (Stuttgart: Metzler, 2003), vol. 7, p. 337.

⁷ Martin Luther, *Luthers Schriften*: Weimar Edition (Stuttgart: Metzler, 2006), vol. 40/II, p. 355.

⁸ Еллен Уайт. Дії апостолів, с. 560; також див. Велика боротьба, с. 471.

⁹ *First Principles of the Reformation or The 95 Theses and the Three Primary Works of Dr. Martin Luther*, ed. Henry Wace and C. A. Buchheim (London: John Murray, 1883), p. 127.

Божі Заповіді

відображають

БОЖИЙ ХАРАКТЕР

Ми поведимося так, бо нас змінив Бог

Християнський світ напередодні Реформації був світом активної й рішучої релігійності. Більшість людей тоді були благочестивими та вірними церкві. Однак їхнє благочестя було переважно хибним. Цей факт визнає навіть католицька історіографія: «Молитви, життя і вчення були далекими від Святого Письма й апостольського ідеалу»¹.

Релігійне життя характеризували формалізм та буденність. Тільки в Кельні, Німеччина, щоденно звершувалися сотні мес, проте жодного молитовного служіння не відбувалося рідною мовою і молоді не давали жодних настанов. Люди вирушали в монастирі в пошуках світської й духовної безпеки. У Німеччині тоді проживало близько 20 млн мешканців, 1,5 млн з яких були священиками і ченцями. Віруючих не спонукали читати Священне Писання, натомість закликали здійснювати тяжкі паломництва (такі як подорожі до «Святого хітона Христа» у Трірі, Німеччина) або ж захоплюватися численними колекціями реліквій. Фрідріх III Мудрий, курфюрст Саксонський, який правив князівством, де проживав Лютер, володів величезною колекцією (понад 19 тис. реліквій)², зокрема: «пригорща монет скарбника Ісуса», «гілка палаючого куща», «краплі молока від Матері Марії». Достеменність

цих артефактів ніколи не піддавали сумніву.

Боротьба з індульгенціями

Повеління Ісуса Христа творити «добрі діла» (Матв. 5:16) настільки було спотворене, що суперечило вченню Євангелія. Прощаючи людям гріхи (Марка 2:5; Івана 8:11), Ісус не обтяжував їх подальшим покаранням, а відпускав із миром. А середньовічні богослови перетворили милість Ісуса на складну судову систему, зорієнтовану на діла. Вони стверджували, що людина може отримати звільнення від вини у священика під час сповіді, але після цього має звершити епітимію, тобто так звані діла благочестя заслужити прощення, щоб заглибити гріх. Однак можна було отримати звільнення від цих діл благочестя. Наслідком цього стало вчення про індульгенції, які звільняли від покарання за гріх. Починаючи із Середніх віків, такі індульгенції можна було купувати і за мертвих,

які нібито перебували в чистилищі. Хоч продаж індульгенцій припинився після Реформації, проте вчення деяких церков про прощення гріхів священиком продовжує існувати донині³.

Реформація виникла внаслідок боротьби проти індульгенцій. Тоді папи потребували коштів для будівництва Собору Святого Петра в Римі, тому заохочували продаж індульгенцій. Як пише історик Католицької церкви Йосип Лорц, «обурливий бізнес»⁴ почав процвітати. Одним із найвідоміших торговців індульгенціями був домініканський священик Йоганн Тецель. Він обіцяв віруючим: «Як тільки в моїй скрині забринить золото, спасенні душі попрямують на Небеса»⁵.

Це викликало гнів у Мартіна Лютера, молодого викладача теології з Віттенберга, Німеччина. У листі до архієпископа Альбрехта Майнського він висловив протест проти такого спотворення християнського

“Християни живуть «під Законом, але за межами осуду Законом»”

вчення: «Христос ніде не давав повеління проповідувати про індульгенції, Він завжди робив акцент на проповіді Євангелія»⁶.

Згідно зі словами Філіппа Меланхтона, товариша Лютера, Мартін написав ці рядки 31 жовтня 1517 року і прибав 95 тез про індульгенції й діла благочестя до дверей Замкової церкви у Віттенбергу. Перша теза вдарила як грім серед ясного неба: діла благочестя не звершуються як покарання за гріх, а покаяння – це постійний спосіб життя християнина. «Господь і Вчитель наш Ісус Христос, кажучи: „Покайтеся“, заповідав, щоб усе життя віруючих було покаянням»⁷.

«Дотримуйтеся Заповідей!»

У «Трактаті про добрі діла» (1520 р.) реформатор пояснив, якими мають бути діла християн. Добрими ділами вважаються тільки ті, яких очікує від нас Бог, а не ті, яких вимагають люди. Якщо людина бажає знати, які це діла, їй слід прислухатися до слів Христа, сказаних багатому молодому начальникові: «Як хочеш увійти до життя, додержуйся заповідей» (Матв. 19:17).

Господь мав на увазі Десять Заповідей, а не церковний канон або традиції. Для дотримання цих Заповідей необхідна віра, яку дарує Бог і яка наділяє людину відповідною силою. Без Христа діла мертві⁸. Без діл як наслідку віри буде присутній лише зовнішній прояв віри: «Поеднуйте віру з добрими ділами, щоб результатом усього християнського

життя стали і віра, і добрі діла»⁹. Добрі діла – це «знак і печатка», які свідчать про істинність віри¹⁰. Віра виявляється через любов (Гал. 5:6), а любов – у дотриманні Заповідей (1 Івана 5:3)¹¹.

Таким чином, християни живуть «під Законом, але за межами осуду Законом»¹². «Під Законом», бо він залишається в силі навіть для народжених згори християн. Закон необхідний, щоб розпізнати гріх (Римл. 3:20) і знову (за допомогою спонукування Святого Духа) звернутися до Божої волі (Римл. 8:4; Євр. 8:10). «За межами осуду Законом», оскільки Закон не осуджує віруючих у Христа, адже вони силою Божою дотримуються його.

Еллен Уайт також говорила про те, що Закон не може спасти нас. Але коли Бог записує його в серцях християн, вони можуть і повинні виконувати його¹³.

Борючись з «аморалістами», тобто «супротивниками Закону», Лютер журився, що його послідовники задовольнялися тільки «привабливим євангелієм», де оправдання гріха було важливішим за оправдання грішника. Він припускав, що настане час, коли люди чинитимуть на власний розсуд і говоритимуть, що Бога не існує¹⁴.

Бог закликає людей, які очікують Другого приходу, попередити мешканців Землі про цю подію та спонукати їх бути вірними Божим Заповідям. Він дав нам «особливу вістку», реформаційну вістку, щоб

відродити і зберегти істину, а також дотримуватися «Божого Закону». Еллен Уайт назвала цю вістку «останньою застережливою вісткою для світу»¹⁵.

¹ Joseph Lortz and Erwin Iserloh, *Kleine Reformationgeschichte* (Freiburg im Breisgau: Herder, 1969), p. 25.

² Roland Bainton, *Martin Luther*, 4th ed. (Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 1962), pp. 54, 55.

³ *Katechismus der katholischen Kirche* (Munich: 1993), § 1494-1498.

⁴ Lortz and Iserloh, p. 41.

⁵ Martin Luther, 27th thesis, quoted from Ingetraut Ludolphy, *Die 95 Thesen Martin Luthers* (Berlin: Evangelische Verlagsanstalt, 1976), p. 23.

⁶ Martin Luther, *Luthers Schriften*: Weimar Edition, *Briefe* (Stuttgart: Metzler, 2002), vol. 1, p. 111.

⁷ Ludolphy, p. 20.

⁸ Martin Luther, *Luthers Schriften*: Weimar Edition (Stuttgart: Metzler, 2003), vol. 6, pp. 204, 205.

⁹ Martin Luther, *Luthers Schriften*: Weimar Edition (Stuttgart: Metzler, 2003), vol. 12, p. 289.

¹⁰ Там же, vol. 10/III, pp. 225, 226.

¹¹ Heinrich Bornkamm, *Luthers Vorreden zur Bibel* (Frankfurt/ Main: Insel Verlag, 1983), p. 179.

¹² Martin Luther, *Luthers Schriften*: Weimar Edition (Stuttgart: Metzler, 2006), vol. 39/I, p. 433.

¹³ Еллен Уайт. *Патріархи і пророки*, с. 373.

¹⁴ Martin Luther, *Luthers Schriften*: Weimar Edition, *Deutsche Bibel* (Stuttgart: Metzler, 2003), vol. 11/II, p. 117.

¹⁵ Еллен Уайт. *Євангелізм*, с. 225.

Запитання

для роздумів та свідчення:

- 1 Чому християнам важливо знати біблійні норми поведінки?
- 2 Яке значення в нашому житті мають Божі Заповіді? Як ми розуміємо істину про «свободу від осуду Закону»?
- 3 Що припускав Лютер уже в його час? Чи справдилися його побоювання? У чому сьогодні полягає місія людей, які очікують Другого приходу Христа?

ОПРАВДАННЯ

вірою

Усвідомивши біблійну істину про оправдання вірою, люди переживають пробудження, відродження й реформацію. Це відбулося і в житті Мартіна Лютера, коли він звернувся до вчення про оправдання вірою, викладеного апостолом Павлом. (Реформатор називав його «Павло, мій Павло»). За допомогою цієї «найвизначнішої тези»¹ і всупереч церковній традиції, яка існувала понад тисячу років, Лютер розпочав рух Реформації в XVI столітті.

24 травня 1738 року Джон Уезлі почув на Олдерсгейт-стріт у Лондоні проповідь на тему «Вступ до Послання до римлян Лютера». Сприйняті істини справили на Джона таке враження, що він почав рух відродження в Англії, яке стало «домінуючою епохою в англійській історії»².

Подібне відродження відбулося й 1888 року на сесії Генеральної Конференції в Міннеаполісі, коли з роздумів про праведність через віру в Христа розпочався новий, христоцентричний розділ в історії Адвентистської церкви. Унаслідок цього відродження з'явилася серія христоцентричних книг Еллен Уайт: «Дорога до Христа», «Нагірна проповідь Христа», «Наочні уроки Ісуса Христа» і «Христос – надія світу».

З іншого боку, коли віруючі зосереджували увагу на власних досягненнях і заслугах, це завжди були періоди падіння. На жаль, уже в II столітті нашої ери християни хибно розуміли слова

Коли теологія долучається до повсякденного життя

апостола Павла про праведність через віру. У Середні віки його послідовники були в меншості, а напередодні Реформації переважала така думка: «Якщо людина робить усе, що може, то Бог додасть до цього Свою благодать». Таке твердження вразило Лютера і спонукало його проголосити у своїй лекції: «О ви, нерозумні!»³.

Оправдання грішників чи оправдання Бога?

Якщо ми розглянемо питання оправдання вірою в контексті сучасної релігійної ситуації, то побачимо, що йому не приділяють належної уваги.

У сучасній теології вчення про оправдання вірою відіграє другорядну роль. Його вважають давньою полемікою апостола із законниками, прихильниками юдаїзму. Урешті-решт, це вчення зустрічається тільки у двох посланнях Павла, тому його розглядають як поняття «другорядного значення» в християнській концепції про викуплення. Переважає думка, що це – неактуальна, зникаюча доктрина, оскільки сьогоденні обставини відрізняються від тієї історичної ситуації, для якої була сформульована ця доктрина. Виняток становить тільки сфера екуменічної

церковної політики, де «Спільна декларація» 1999 року Папської ради зі сприяння християнській єдності та Всесвітнього лютеранського об'єднання затвердила «головний консенсус» у вченні про оправдання. Папа Бенедикт XVI назвав його «віхою на шляху християнської єдності»⁴. Проте відтоді інтерес до цього документу згас, бо, згідно з думкою багатьох коментаторів, одні й ті ж самі слова сторони розуміють по-різному.

Крім того, більшість людей, часто секулярних, більше не шукають «милостивого Бога», якого шукав Лютер, натомість запитують, чи справді існує цей Бог. Якщо існує, тоді Він має виправдатися за всі страждання і зло в нашому світі!

Звісно ж, більшість людей із секулярним мисленням не є агресивними атеїстами. Серед них переважає так звана позиція практичного атеїзму, коли людина не бореться проти Бога, а просто ігнорує Його, оскільки достатньо добре живе і без Нього.

Наше завдання

Як ми, християни, можемо спілкуватися з такими людьми і зацікавити їх Євангелієм? Більшість із них не знає, що

**“Єдине вирішення цієї дилеми можна знайти
в Ісусі з Назарета – досконалій Боголюдині.
Його життя, смерть і воскресіння гарантують
теперішнє і майбутнє спасіння”.**

таке гріх, і навіть не уявляє, що кожен гріх передусім є злочином проти Бога (Псал. 51:5-11). Вони також не розуміють, як отримати прощення гріхів (1 Івана 2:2); не знають, що повноцінне життя передбачає мир (Римл. 5:1) і надію (Тита 2:11-14), які неможливо отримати без Бога.

Хоч люди можуть не вірити в Бога, однак це не звільняє їх від страждань. Міжособистісні конфлікти, соціальна й політична несправедливість, війни, природні катаклізми – така реальність життя на Землі.

Проповідь Євангелія християнами-адвентистами серед людей з таким світоглядом може здійснюватися в кількох напрямках.

Ми розуміємо, що відстороненість від самих себе і свого оточення ґрунтується на відстороненості від Подателя життя і Творця. Вердикт апостола зрозумілий: «Нема того, хто розуміє; нема того, хто шукає Бога. Всі збилися з дороги, зробилися непридатними; нема такого, хто б робив добро, немає ні одного!» (Римл. 3:11, 12).

Наш досвід свідчить про істинність біблійного твердження: «Чи мурин відмінить коли свою шкіру, а пантера – ті плями свої? Тоді зможете й ви чинити добре, навчені чинити лихе!» (Єрем. 13:23).

Проблема полягає не стільки в обставинах, скільки в самому людстві, не здатному

контролювати себе і знайти вирішення своїх проблем. Головна проблема, як сказав Ісус та підтвердив Павло, полягає в тому, що «з серця виходять лукаві думки» (Матв. 15:19) і людина «продана гріхові» (Римл. 7:14). Гріх як стан – це остаточне відкинення людиною Бога та зосередженість на творінні: людина вважає, що може керувати своїм життям. А така позиція призводить до всіх інших гріхів.

Що ж нам робити?

Єдине вирішення цієї проблеми можна знайти в Ісусі з Назарета – «досконалій Боголюдині». Його життя, смерть і воскресіння гарантують теперішнє й майбутнє спасіння. Він жив серед людей у світі, але був не від світу. Через Нього можна повернутися до Бога, бо Він – Божий Син, об'явлення Бога (див. Івана 14:6, 9).

Ми розуміємо, що без Бога побудувати на Землі «прекрасний новий світ» – це утопія. Незважаючи на колосальний науково-технічний прогрес (подумайте про ядерну фізику, дослідження космосу, цифрові технології та ін.), наш світ вельми ненадійний. Грішники не здатні створити щось безгрішне! Нову Землю, на якій перебуває правда, може обіцяти і створити тільки Бог (2 Петра 3:13). Тому послідовники Христа очікують виконання цієї обітниці.

Усе це говорить про те, що християнську доктрину про спасіння неможливо обмежити часом або замінити, вона життєво необхідна безпорадним і безнадійним людям. Адвентистський народ покликаний проповідувати всьому світові вістку про те, що тільки в Христі ми можемо примиритися з Богом та один з одним; тільки Його любов наділяє життя змістом і дарує надію на світ, у якому пануватиме правда! Як писала Еллен Уайт: «З усіх, хто вважає себе християнином, адвентисти сьомого дня мають бути першими у звеличенні Христа перед світом»⁵.

¹ Martin Luther, *Luthers Schriften*: Weimar Edition (Stuttgart: Metzler, 2004), vol. 21, p. 219.

² William Lecky, quoted in Julius Roessler, *Johannes Wesley*, 2nd ed. (Giessen: Brunnen, 1954), p. 24.

³ Martin Luther, *Luthers Schriften*: Weimar Edition (Stuttgart: Metzler, 2007), vol. 56, p. 274.

⁴ *ideaSpektrum* 46 (November 2005): 12.

⁵ Еллен Уайт. Євангелізм, с. 188.

Запитання

для роздумів та свідчення:

- 1 Чому люди так мало цінують учення про оправдання грішників?
- 2 Що необхідно Церкві адвентистів сьомого дня, щоб зазнати відродження? Якою є наша місія сьогодні?
- 3 Що дає нам упевненість і надію у світі, який вірить, що може спасти самого себе, хоч перебуває на краю безодні?

Літо, яке ніколи НЕ ЗАКІНЧИТЬСЯ

В очікуванні Другого приходу Ісуса

Реформація XVI століття – одне з визначних явищ в історії людства. Для істориків це епохальний поділ між середньовічним і нинішнім часом. Однак віруючі протестанти (зокрема адвентисти) вважають, що це явище було зумовлене Божественним втручанням. Християнство знову почало будувати своє вчення й діяльність на принципах Святого Письма, а не на людській традиції. У цьому сутність великого релігійного перевороту, який поклав край «Темним вікам». Як писала Еллен Уайт, протестанти заявили: «Усі людські вчення повинні підкорятися словам Бога»¹.

«Прийди, довгоочікуваний останній день»²

Цей важливий принцип сприяв тому, що Мартін Лютер став реформатором у питаннях не тільки оправдання людини перед Богом, а й відродження ранньохристиянської позиції щодо останнього дня³.

У Середні віки християни вірили у Другий прихід Христа, але ця обітниця лякала їх. Без упевненості в спасінні кінець світу здавався людям, за словами середньовічного ченця-францисканця Хоми Челанського, «днем відплати й жаху», коли «суддя приходять строго віддати по заслугах». Проте Лютер на основі біблійних істин повернув

віруючим ранньохристиянську радість, пов'язану з очікуванням останнього дня. Він усвідомив, що християнська надія – це «краща надія» (Євр. 7:19), «жива надія» (1 Петра 1:3), а тому «блаженна надія» (Тита 2:13).

Можна зрозуміти велике прагнення реформатора до звільнення в Христі, якого він зазнав на своєму шляху віри. З віком Лютер дедалі з більшим бажанням очікував Другого приходу Христа. Обітниця про повернення Господа стала для нього «приємною і радісною проповіддю». Якби цей день ніколи не настав, то реформатор вважав би, що даремно народився. Його єдиним проханням до Бога в усіх життєвих переживаннях і битвах було: «Ти обіцяв, що настане день, коли спасеш нас від усякого зла. Нехай же цей час настане, як і має бути, і покладе край усім нашим прикромцям»⁴.

«Уже мають» і «ще не мають»

Життя християнина в цьому світі, за словами Лютера, сповнене переживань. Віруючий перебуває в стані «уже має» і водночас

«ще не має», «уже перебуває» і водночас «ще не перебуває». Християни вже отримали спасіння вірою, але ще не спасенні буквально. Вони вже праведні перед Богом, але ще живуть у зруйнованому гріховному світі, який повстав проти свого Творця. Міркуючи над біблійним принципом «уже» і «ще не», ми можемо зрозуміти прагнення й бажання Лютера, який очікував повернення Христа. Ми також, маючи впевненість у дарі спасіння, яка ґрунтується на вірі в Бога, будемо очікувати цього дня з великим бажанням та глибокою радістю, бо тоді відбудеться остаточне викуплення усього творіння. Як сказав Лютер: «Допоможи, дорогий Господи Боже, щоб благословенний день Твого святого майбутнього скоріше настав»⁵.

Ознаки часу – «приємна й радісна проповідь»

З віком надія реформатора на повернення Христа ставала дедалі сильнішою, бо, стикаючись із людьми та світом, він часто відчував себе безпорадним. Лютер

“Життя християнина в цьому світі, за словами Лютера, сповнене переживань”

розумів, що ані князі, ані папа не можуть вирішити проблему людства: «Світ – це диявольське дитя... йому неможливо допомогти і його неможливо навчити». «Жодна проповідь, заклик, застереження, погроза чи благання» не можуть допомогти. Світ – це «диявольська корчма», його ознакою є «спотворені Десять Заповідей», тому він залишається «вертепом розбійників».

Допомогти може тільки Прихід Христа, оскільки у світі християни «оточені безліччю демонів». Папа й імператор покладали свою надію на політику, а люди вважали їх своїми «спасителями». Проте Лютер закликав очікувати «істинного Спасителя», Котрий запропонував надійну обітницю про Своє повернення.

Для зміцнення Своєї Церкви в цьому очікуванні Христос указав на «ознаки часу», зокрема природні катаклізми та війни. Найбільш чіткою ознакою для Лютера була головна небезпека його часу, яка є актуальною і сьогодні, а саме: занепад віри в християн та конфлікт між ісламом і християнством. З великим хвилюванням Лютер спостерігав за відхиленням папської церкви від Євангелія та поширенням ісламу, який уже заповнив південно-східну Європу, а 1529 року навіть дійшов до воріт Відня. Проте реформатор також вбачав чітку ознаку

прийдешнього суду в невдячності послідовників Реформації за отримане світло: «Я можу передвістити Німеччині, не за зірками, а згідно з богослов'ям, що над країною перебуває Божий гнів... Молимося ж та не зневажаймо Бога і Його Слово!»⁶.

Як писав Лютер, усі ознаки відбуваються для натхнення віруючих і для суду над невіруючими. Останні все ще мають «благодать», тому їх не бентежать ті ознаки, тоді як перші бачать у них «Божий гнів», який не зашкодить віруючим, оскільки Бог збереже Свій народ.

Реформатор не бажає сперечатися про те, скільки ознак уже збулося, проте переконаний, що «більшість [ознак] уже здійснилася», а це причина для християн радіти наперекір стражданню і катастрофам. Ця радість характерна для істинних тлумачів Біблії, адже «спостерігачі зірок і віщуни» (Лютер, імовірно, мав на увазі астрологів та езотериків) говорять винятково про катастрофи. Тільки християни розуміють «радісні, приємні слова „ваше визволення“ (Луки 21:28)». Тому повернення Христа необхідно розглядати через призму християнської надії, а не світських понять.

Лютер вважав, що християнам доведеться «заспати труднощів» і випити «гірку чашу», але після цього

настане «солодкість». Ось чому Христос сьогодні закликає Своїх дітей випростатися й радіти. Навіть якщо більшість людей не розуміє Євангелія, «невелика група людей» зрозуміє його і буде працювати, молитися й очікувати повернення Христа. Як зауважив Лютер: «Зима тривала досить довго, тепер хочеться, щоб настало чудове літо, а це літо ніколи не закінчиться»⁷.

¹ Еллен Уайт. Велика боротьба, с. 204.

² Martin Luther, *Luthers Schriften*: Weimar Edition, Briefe (Stuttgart: Metzler, 2002), vol. 9, p. 175.

³ Paul Althaus, *Die Theologie Martin Luthers*, 4th ed. (Gütersloh: Gütersloher Verlagshaus, 1975), p. 351.

⁴ Martin Luther, *Luthers Schriften*: Weimar Edition (Stuttgart: Metzler, 2005), vol. 34/II, p. 466.

⁵ Martin Luther, *Luthers Schriften*: Weimar Edition, Tischreden (Stuttgart: Metzler, 2000), vol. 5, no. 5777.

⁶ Там же, vol. 3, no. 3711.

⁷ Luther, *Luthers Schriften*, vol. 34/II, p. 481.

Запитання

для роздумів та свідчення:

- 1 Як Мартін Лютер ставився до спроб людини здобути спасіння? Порівняйте його уявлення із сучасним розумінням спасіння.
- 2 Яким чином надія на Другий прихід Христа вплинула на віру Лютера?
- 3 Наскільки очікування Лютера заключних подій відрізнялися від очікування його сучасників?
- 4 Яке значення має для вашого життя надія на Другий прихід Христа?

У ПЕВНЕНІСТЬ У

спасінні

Нехай буде зрозуміло і просто відкрита істина про те, що людські заслуги ніяк не можуть вплинути ані на наше становище перед Богом, ані на Божий дар нам. Якби вірою й ділами хтось міг здобути дар спасіння, тоді Творець був би в боргу у творіння.

Виникає небезпека прийняти неправду за істину. Якби людина могла заслужити спасіння своїми ділами, вона була б у такому самому становищі, як і католик, котрий виконує епітимію за свої гріхи. У такому разі спасіння належало б людині за правом і його можна було б заробити як плату. Якщо ж людина не здатна якимись добрими ділами заслужити спасіння, тоді воно подароване винятково по благодаті людині, котра, усвідомлюючи себе грішником, приймає Ісуса й вірить у Нього. Оправдання вірою та спасіння – це винятково безоплатний дар. Будь-який сумнів із цього приводу зникає, як тільки стає зрозуміло, що грішній людині ніколи не здобути вічного життя добрими ділами.

Винятково по благодаті

Світло, послане мені від Бога, підносить для мене це питання понад усі інші. Оправдання здійснюється винятково по благодаті і не визначається жодними ділами грішної людини. Мені було

«Дозвольте благодаті змінити ваші бажання та дії».

Еллен Уайт

ясно показано: якщо багата людина, маючи гроші та майно, жертвує їх Господу, це приношення може бути опоганене думкою про те, що завдяки цьому дару вона заслужила Божу милість і Господь зобов'язаний ставитися до неї з особливою прихильністю.

Це питання не було достатньо з'ясоване. Господь на певний час довірив людині Свої блага – засоби, які Він зажадає назад, коли Його провидіння вважатиме це за потрібне або коли того вимагатиме Його справа. Господь наділив людей розумом. Він дав їм здоров'я та здібності здобувати земні блага. Господь створив усе на Землі і виявляє Свою Божественну силу, аби примножити всі ці багатства. Це – Його плоди з Його володінь. Він дав сонце, хмари, живильні струмені дощу, які сприяють зростанню рослин.

Як найняті Богом слуги, ви збирали Його врожай, економно використовуючи для задоволення своїх потреб та залишаючи частину коштів для повернення Богові, коли Він їх вимагатиме. Ви можете сказати разом з Давидом: «Бо все це – від Тебе, і з Твоєї руки дали ми Тобі» (1 Хрон. 29:14).

Тому, повертаючи Господу належне Йому, ви не повинні тішити себе думкою, що в цьому є ваша заслуга, оскільки використовуєте Його власність так, як Він вважає за потрібне у Своему провидінні.

Втративши Боже благовоління

Унаслідок непослуху й відступництва людина втратила Боже благовоління, у неї не було більше прав, і вона не мала б жодної цінності, якби не заслуги улюбленого Сина Божого. Це питання слід правильно розуміти. Людина втратила переваги, даровані їй Божою милістю як безоплатний дар, як доручений скарб, котрий необхідно було використовувати для просування Його справи, для Його слави та користі створених Ним істот. Тієї миті, коли людина – творіння Божих рук – відмовилася коритися законам Божого Царства, тієї ж миті вона виявила невірність Божому правлінню і стала абсолютно недостойною всіх благословень, якими Господь наділив її.

Таким було становище людей, коли внаслідок учиненого беззаконня людина віддалилася від Бога. Відтоді вона більше не

мала права дихати повітрям, користуватися сонячним світлом, споживати їжу. Людина не була знищена тільки тому, що так Бог полюбив світ, що дав Свого Єдинородного Сина, аби Він поніс кару за її переступи. Христос мав стати Запорукою і Заступником людини, щоб завдяки незрівнянній милості вона могла знову пройти випробування, маючи перед собою сумний досвід Адама та Єви як застереження не порушувати Закон Божий. А оскільки людина насолоджується Божими благословеннями в дарах сонячного світла та їжі, вона має схилитися перед Богом із вдячністю за все, що Він їй дарує. Що б не поверталось до Бога, усе це — Його власність, дарована людині.

Людина порушила Закон Божий, але через Викупителя їй були даровані нові чудові обітниця на зовсім іншій основі. Віднині

всі благословення повинні зливатися через Посередника. Тепер кожний член людської сім'ї відданий повністю в руки Христа. Чим би ми не володіли: грошима, будинками, землями, здатністю міркувати, фізичною силою, інтелектуальними здібностями в цьому житті та благословеннями в майбутньому житті, — усе це дано нам у володіння як дари Божої скарбниці для вірного використання на благо людини. Кожний дар несе печать хреста, а також образ і напис Ісуса Христа. Усе походить від Бога. Найменше добро і найбільше благословення — усе тече єдиним Руслом — через надлюдське посередництво, окроплене Кров'ю, яка безцінна, бо це життя Бога в Його Сині.

Душа не може віддати Богові нічого, що б не належало Йому. Завжди пам'ятайте: «Бо все це — від

Тебе, і з Твоїх руки дали ми Тобі» (1 Хрон. 29:14). Де б ми не перебували, необхідно говорити людям: ми нічим не володіємо і не можемо запропонувати нічого — чи то цінності, чи працю, віру, — що не було б спочатку отримане від Бога та на що Він не наклав би в будь-який момент Свою руку, сказавши: «Дари, благословення, таланти, які Я довірив Тобі, — усе Моє; вони дані не для твого збагачення, а для мудрого використання на благо світові».

Усе від Бога

Усе творіння належить Богові. Господь міг би, просто не звертаючи уваги на людину, умирати зупинити її дихання. І сама людина, і все, що вона має, належить Богові. Увесь світ — Божий. Житло людини, її особисті надбання, усе цінне й визначне — усе власність Бога. Усі Його дари необхідно повернути Йому, і це має сприяти вихованню

ТІЛЬКИ ПО БЛАГОДАТІ

Ісус ніколи ні від кого не відвертався. Він з радістю турбувався про тих, кого цуралися або зневажали.

“Багатом не вдається бути успішними працівниками, оскільки вони, замість того щоб покласти на Бога, поводяться так, ніби Він залежить від них і вони мають право *радити* Йому, як слід учинити з ними”

людського серця. На Божий вітвар можуть бути покладені найбагатші приношення, а люди вихвалитимуть, звеличуватимуть і прославлятимуть Подателя за Його щедрість. Яким чином? «Бо все це – від Тебе, і з Твоєї руки дали ми Тобі» (1 Хрон. 29:14). Жодним своїм учинком людина не може заслужити вибачливу Божу любов, проте ця любов, наповнюючи душу, спонукатиме її завжди виконувати вимоги Бога, і людина робитиме тільки те, чого вимагає від неї Бог.

Безгрішні Божі ангели неухильно виконують Його волю. У всьому, що вони звершують, виконуючи доручення, несучи вістку милості нашому світові, захищаючи, керуючи, століттями оберігаючи творіння рук Божих – як праведних, так і неправедних, вони можуть справедливо сказати: «Усе Твоє. Отримане від руки Твоєї ми віддали Тобі». Якби людина могла хоч інколи бачити служіння ангелів! Якби уява могла змалювати і простежити це прекрасне, славне служіння та боротьбу, яку Божі ангели провадять заради людей, прагнучи захищати, скеровувати, досягати та визволяти їх із сатанинських сітей! Як змінилися б тоді наші поведінка й духовне стремління...

Надприродна сила для надприродних справ

Багатом не вдається бути успішними працівниками, оскільки вони, замість того щоб покласти на Бога, поводяться так, ніби Він залежить від них і вони мають право радити Йому, як слід учинити з ними. Вони нехтують надприродною силою, тому не здатні творити надприродні діла. Такі люди постійно покладаються на власні сили та сили інших людей. Їм притаманна вузькість мислення, вони судять про все відповідно до своїх обмежених уявлень. Такі не володіють силою згори, їм необхідно пережити духовне піднесення. Бог дає нам усе: тіло, силу розуму, час, можливість працювати. Необхідно залучати все. У поєднанні Божественного з людським ви можете звершувати діла, безсмертні, як вічність. Якщо люди вважають, що Господь припустився помилки щодо них та самі вигадують собі діло, вони зазнають розчарування.

«Адже ви спасенні благодаттю через віру, і це не від вас, це Божий дар» (Ефес. 2:8). Тут відображена істина, яка відкриється вашому серцю, якщо ви не закриєте його для променів світла. Вічне життя — це безмежний дар, який неможливо заробити. Його можна отримати тільки

безоплатно. Цей дар необхідно прийняти вірою, підносячи до Бога хвалу і вдячність. Тверда віра не зробить нікого фанатиком або лінивим рабом. Тільки ворожа сила сатани спонукає людей дивитися на себе, замість того щоб споглядати Ісуса. Нам варто спрямовувати свій погляд на праведність Христа, щоб отримати Його славу як нагороду. Виконуючи волю Бога, ми можемо приймати великі благословення як Його безоплатний дар, даний нам зовсім не тому, що ми заслужили його. Цей дар безцінний. Трудіться для Христа, і ви прославите Бога, станете більш ніж переможцями завдяки Тому, Хто полюбив нас і віддав Своє життя за нас, аби в Ісусі Христі ми отримали життя та спасіння (Віра і діла, с. 19-28).

Адвентисти вірять, що через Еллен Уайт (1827-1915) виявлявся біблійний дар пророцтва протягом понад 70 років її громадського служіння.

Запитання

для роздумів та свідчення:

- 1 Яким чином віра й діла взаємопов'язані з Божественною благодаттю і спасінням?
- 2 Як ми можемо здобути впевненість у спасінні?
- 3 Що ми можемо віддати Богові, приймаючи Його дар благодаті? Присвятивши себе цій благодаті, що ми можемо звершувати для Бога?

Гарі Вагнер і Діна Бартель-Вагнер

Істина про БОГА

— **Н**астав час розпочинати сімейне богослужіння, — покликав тато дітей. — Візьміть із собою ваші Біблії.

Люк, Тесс і Джейк принесли свої Біблії. Після молитви тато запитав:

— Чи знаєте ви, що був час, коли люди не мали Біблії вдома?

— Біблії та інші книги були дуже цінними, бо їх переписували від руки, — пояснила мама. — А ще Біблія була написана латиною, і більшість людей не могли її читати.

— Як же вони дізнавалися про Ісуса? — запитала Тесс.

— Пастор розповідав їм історії з Біблії в церкві, — відповів тато. — Проблема полягала в тому, що деякі люди вважали, ніби Бог жорстокий і хоче завдати людям болю. Люку, прочитай нам, будь ласка, текст Псал. 11:7.

Люк прочитав: *«Бо Господь справедливий, кохає Він правду».*

— Цей вірш говорить нам, що Бог справедливий, праведний. Він ніколи не говорить, не думає і не чинить неправильно, — пояснив тато.

— В Едемському саду сатана обманув Єву і вона повірила йому, — сказав Джейк. — Вона не довірилася Божим словам.

— Бог хотів перебувати зі Своїми друзями на Землі, — продовжував тато, — але людей ставало дедалі більше, і деякі з них почали розповідати вигадану сатаною історію про Бога, наче Він жорстокий та не любить людей.

Мама додала:

— Мартін Лютер, хлопчик, який жив у Німеччині, чув ці історії про жорстокого Бога і був упевнений, що Бог сердиться на нього. Тому він намагався жити досконалим життям. Він навчився читати латиною та мріяв стати адвокатом. Одного разу під час бурі Мартін пообіцяв, що служитиме Богові. Він став пастором і старанно досліджував Біблію, але не почувався щасливішим. Мартін усе

ще вірив, що повинен жити досконалим життям. Проте чим старанніше він намагався правильно поводитися, тим нещаснішим ставав.

— Якщо Мартін любив Ісуса, чому він не був щасливим? — здивовано запитала Тесс.

— Про це ми поговоримо завтра під час нашого богослужіння, — відповів тато.

Біблійний вірш

«Усе Писання богонатхненне й корисне для навчання, для докору, для виправлення, для виховання в праведності» (2 Тим. 3:16).

Завдання

Роздумуючи про Бога, яким ти Його собі уявляєш? Намалюй хлопчика Мартіна Лютера, котрий читає Біблію, і покажи свій малюнок сім'ї.

Запитання для роздумів:

Якби ти не мав Біблії, як дізнався б, яким є Бог?

Божий ПЛАН спасіння

Люк не міг дочекатися, коли почнеться сімейне богослужіння. Йому хотілося більше дізнатися про Мартіна Лютера.

Після молитви Тесс тато нагадав усім, що гріх виник через непослух та розділив людей з Богом. Тато також сказав, що сатана намагається навіяти людям думки про те, ніби Бог жорстокий і не любить їх. Мартін Лютер вірив у це й завжди намагався самотужки жити досконалим життям.

– Одного разу, коли Мартін читав Послання до римлян, його життя змінилося, – продовжив свою розповідь тато. – Прочитаймо Римл. 1:16, 17.

«Бо я не соромлюся Радісної Звістки [Христа]; адже вона – Божа сила на спасіння кожному, хто вірить: перше – юдеєві, а тоді – грекові. Адже праведність Божа відкривається в ній з віри у віру, як написано: А праведний вірою житиме».

– Радісна звістка, – сказав тато, – це сила, яку використовує Бог для спасіння кожного віруючого. Біблія розповідає про те, як Бог робить людей праведними. У

цьому процесі дуже важливу роль відіграє віра. Слово Боже наголошує, що людина, котра через віру стала праведною перед Богом, житиме вічно.

Люк запитав:

– Радісна звістка – це історія про Ісуса та Його життя?

– Саме так, – відповів тато, усміхнувшись.

– Далі Павло пише: якщо люди вірять у те, що Ісус помер за них, Бог може їх спасти, – сказав Люк. – Але я не зовсім розумію, що означає «бути праведним».

– Праведний – це людина, яку Бог не звинувачує ні в чому неправильному, поганому, – пояснив тато. – У тексті Римл. 3:10 сказано, що немає безгрішної людини. Бог – єдиний, Хто завжди праведний. У першому розділі Послання до римлян Мартін прочитав про те, що Бог має План спасіння людей від гріха. Смерть Ісуса на хресті була частиною цього Плану.

– Потім Мартін почав розповідати іншим людям, про що дізнався, – додала мама. – Він навіть написав на аркуші паперу 95 тез про це і прибив його до дверей церкви у Віттенбергу, Німеччина. Тоді інші люди зрозуміли: Бог

хоче, щоб вони довіряли Його Плану.

Тато сказав:

– Приблизно в цей самий час чоловік на ім'я Йоганн Гутенберг винайшов друкарський верстат, який могли використовувати для друкування Біблії. Учені почали перекладати Біблію європейськими мовами. Незабаром багато людей змогло читати цю Книгу рідною мовою і мати її вдома.

«Тепер я щодня буду досліджувати Біблію», – подумав Люк.

Біблійний вірш

«Ти праведний, Господи, і прямі Твої присуди» (Псал. 119:137).

Завдання

Знайди на карті місто Віттенберг, Німеччина.

Запиши причини, чому ти хотів би розповісти іншим людям про Бога.

Запитання для роздумів:

Як ти вважаєш, чи виявив Мартін Лютер мужність, коли прибивав аркуш паперу зі своїми тезами до церковних дверей?

Ухопитися за РУКУ Ісуса

Уночі здійнялася буря й заподіяла багато лиха. Уся сім'я вийшла на подвір'я. Люк з батьком відчинили двері сараю і почали діставати інструменти для роботи в саду. Тесс та Джейк почали збирати гілки.

Мама попросила, щоб Люк допоміг татові поставити драбину поряд з будинком. Тато зібрався очистити дах будинку від гілок, які нападали під час бурі.

Тато виліз по драбині на дах.

– Ти так високо! – вигукнув Люк.

Тато швидко поскидав з даху всі гілки, потім повернувся до драбини і поглянув донизу, де стояв Люк.

– Ця драбина нагадала мені, про що ми говорили під час богослужіння, – сказав тато.

– Але що спільного драбина має з гріхом та праведністю? – здивувався Люк.

– Біжи мерщій поклич маму, Тесс і Джейка, – попросив тато.

Коли всі зібралися, тато сказав:

– Учора ми говорили про те, що гріх розділяє нас із Богом. Наша драбина нагадала мені про це. Погляньте: перебуваючи на даху будинку і навіть з усієї сили простягнувши до вас руки, я не дотягнуся до вас. Можна сказати, що між нами утворилася прірва. Коли

Адам і Єва згрішили, вони також створили прірву між собою і Богом.

– Проте Бог послав Ісуса, щоб Він помер за наші гріхи, – додала Тесс. – Хіба після того прірва не зникла?

– Правильно, – відповів тато. – Ісус став Посередником між Богом та кожним із нас.

– Люба, піднімися, будь ласка, на середину драбини, – попросив тато маму. – Ісус прожив безгрішне життя, помер, воскрес та знищив прірву між нами і Богом. А тепер, якщо я простягну руки до вашої мами, а вона теж простягне руку назустріч мені, ми можемо з'єднати наші руки. Люку, піднімися на один щабель драбини та спробуй дотягнутися до мами.

Люк обережно зробив крок і, простягнувши руку, ухопився за мамину руку.

– Приймаючи Ісуса, ми робимо крок назустріч Йому і простягаємо руки до Нього. Однією рукою Ісус тримає нашу руку, а другою – тримається за руку Небесного Отця, – сказав тато. – Він єднає нас із Богом.

Біблійний вірш

«Бо один є Бог і один Посередник між Богом та людьми – Людина Ісус Христос» (1 Тим. 2:5).

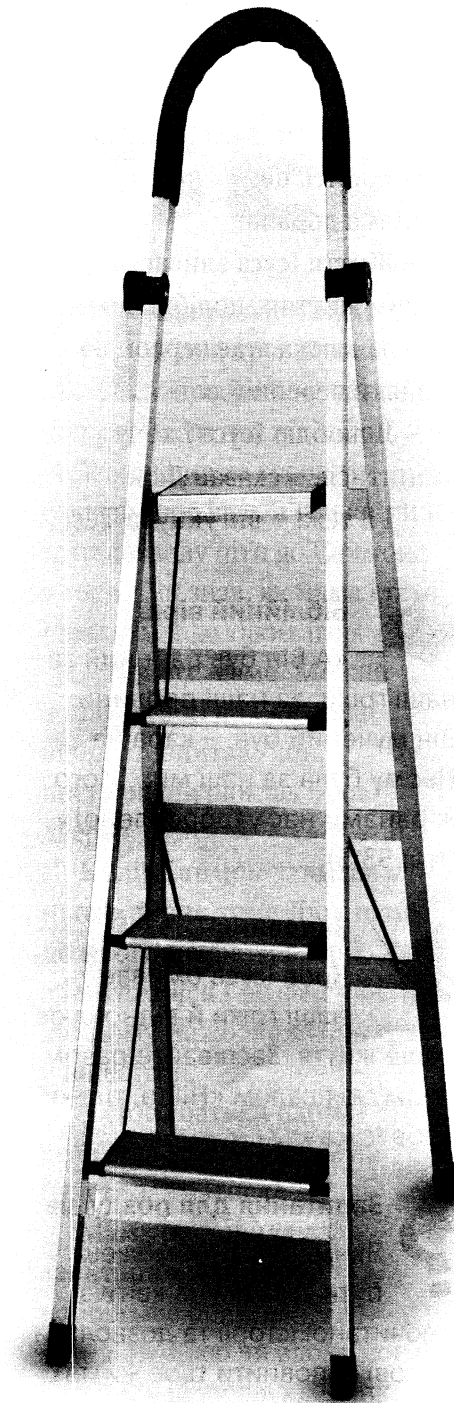
Завдання

Люк і його батьки простягнули один до одного руки, показуючи, що Ісус – Посередник між людьми та Богом. Спробуй зробити це ж саме зі своєю сім'єю.

Запитання для роздумів:

Що трапилося б, якби Ісус не простягнув нам Свою руку, тримаючись водночас за Бога?

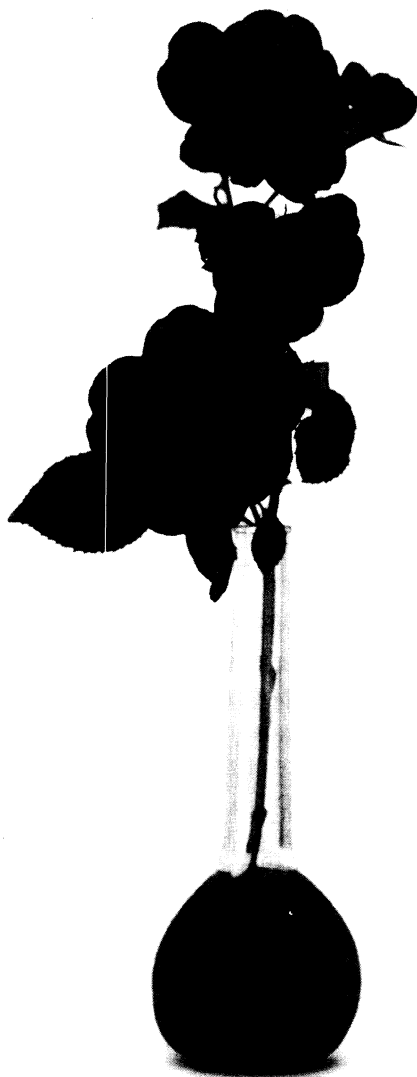

Змиваючи БРУД

Люк, Тесс і Джейк поралися на городі та на клумбі з квітами. Раптом мама покликала їх додому.

– Я хочу вам дещо показати, – сказала вона.

Діти поспішили помити брудні руки й побігли в дім.

Мама стояла біля столу з двома вазами, у яких були білі квіти.

– Коли я ставила квіти у вази, то згадала про богослужіння, – почала розповідати мама. – Ми говорили про те, як Своєю смертю Ісус оправдав нас перед Богом. Ці квіти нагадали мені, що відбувається з нами після оправдання. Додамо якоїсь фарби до води в одній із ваз. Погляньте, як змінився колір!

– Вода стала червоною, – зауважив Джейк.

– Правильно, – погодилася мама. – Червона вода символізує кров Ісуса, а білі квіти – наше життя. Простежте за квітами і побачите, що відбудеться. Ми знаємо: Ісус на хресті пролив Свою кров і помер за нас.

Далі мама пояснила:

– Слово, яке означає, що Ісус помер за нас і пролив Свою кров, – це слово «викуплення». Воно означає, що кров Ісуса омиває наші гріхи і робить нас духовно чистими. Доки ми не приймемо Ісуса та Його смерть, наше життя залишатиметься

заплямованим, як ваші руки після роботи на городі.

– Погляньте, білі пелюстки стають червоними! – вигукнув Люк.

– Пелюстки вбирають з води червону фарбу, – пояснила мама. – Приймаючи Ісуса та йдучи слідом за Ним, ми так само змінюємося, наші характер і поведінка покращуються. Якщо ми просимо Ісуса допомогти нам говорити й чинити правильно, Він зробить це.

Мама додала:

– Життя Ісуса зливається з нашим життям, подібно до того як біла квітка стає червоною завдяки червоній воді.

– Я люблю Ісуса і хочу змінитися, – сказав Люк.

– І я теж! – вигукнула Тесс.

Біблійний вірш

«А Він був ранений за наші гріхи, за наші провини Він мучений був, – кара на Ньому була за наш мир, Його ж ранами нас uzдоровлено!» (Ісаї 53:5).

Завдання

Кров Ісуса омиває наші гріхи й відновлює наше життя. Заспівайте разом із сім'єю псалом «Ніщо, тільки кров Ісуса».

Запитання для роздумів:

Яким чином ти можеш бути схожим на квіти з прочитаної історії та дозволити Ісусові наповнити твоє життя?

Хто стукає у ТВОЄ СЕРЦЕ?

Після уроків Саймон, новий друг Люка, запросив його до себе додому пограти у відеоігри. Люк вирішив не говорити батькам про ігри, а тільки запитати дозволу піти до Саймона в гості. Він знав, як мама і тато ставляться до таких ігор.

– Привіт, мамо. Можна я піду в гості до Саймона? – швидко запитав Люк, поставивши рюкзак біля дверей.

Коли Саймон запитав у нього, чи не хоче Люк піти до нього пограти в ігри, Люк збентежився і не зміг сказати, що йому не дозволяють грати у відеоігри.

– Його батьки вдома? – запитала мама. – І чим ви будете займатися?

Мама поставила два запитання, яких Люк найбільше боявся.

– Я не знаю чи вдома його батьки, – відповів хлопчик. –

Саймон запросив мене провести разом час і пограти у відеоігри.

Коли шість тижнів тому Саймон прийшов до них у клас, Люк запросив його сісти поруч із ним за столом у шкільній їдальні. Саймон здавався приємним, але деякі його слова бентежили Люка.

– Я рада, що ти намагаєшся допомогти Саймону призвичаїтися в новому класі, – сказала мама. – Важливо, аби ми ставилися до всіх з добротою. Проте ти знаєш, що ми не дозволяємо тобі грати у відеоігри, доки не перевіримо їх.

У кімнаті запанувала тиша. Мама чекала, що відповідь Люк.

– Саймон – новачок. У нього немає друзів. Я намагаюся потоваришувати з ним. Проте його слова і вчинки часом мене бентежать, – зізнався Люк.

– Коли ти відчуваєш хвилювання з приводу неправильних дій, це означає,

що Святий Дух докоряє тобі, – пояснила мама. – Пам'ятаєш, ми говорили, що необхідно щодня просити Ісуса керувати нашим життям?

– Так, я молюся про це щоранку, – відповів Люк.

– Ісус відповідає на твої молитви, посылаючи тобі Святого Духа, – сказала мама. – Завдання Святого Духа – допомогти нам проаналізувати наші думки, слова й учинки. Ти просив Ісуса бути частиною твого життя, – продовжувала мама. – Святий Дух хоче допомогти тобі зробити правильний вибір. Якщо ти дозволиш Йому діяти у твоєму житті, інші це побачать.

Мама замовкла, а потім запитала Люка:

– Що ти збираєшся зараз робити?

– Думаю, що зателефоную до Саймона та запитаю, чи не хоче він прийти до мене в гості, – відповів Люк. – Мені необхідна допомога, аби побудувати мою вежу у дворі!

Біблійний вірш

«Бо всі, яких веде Божий Дух, – сини Божі»
(Римл. 8:14).

Завдання

Загорнися в ковдру й уяви, що таким чином тебе огортає Святий Дух. Що ти відчуваєш?

Запитання для роздумів:

Якщо ми не можемо побачити Святого Духа, тоді як дізнатися, що Він перебуває з нами?

Моє серце сповнене

РАДОСТІ

Сидячи біля дверей, Люк дивився на сумки. Його переповнювало радісне хвилювання, адже через кілька годин він побачить дідуса й бабусю.

Під час подорожі Люк думав про них. Дідусь завжди розповідав їм історії, а бабуся готувала смачну їжу. Думки про них наповнили його теплими почуттями, але незабаром хлопчик заснув.

– Гей, сонько, прокидайся! – почув Люк і почав протирати очі.

– Прокидайся, друже, ми вже чекали-чекали вас! – сказав той самий голос.

– Дідусю! – радісно вигукнув Люк. – Я заснув під час поїздки.

Люк однією рукою схопив свою сумку, а іншою взяв дідуса за руку. Вони зайшли до будинку. Хлопчик почув запах свіжоспеченого хліба.

За сімейною вечерею кожен ділився досвідами зі свого життя. Незабаром вечір закінчився і настав час для служіння.

Спочатку дідусь помолився, а потім запропонував:

– Сьогодні я хочу, щоб кожен поділився, за що він

хоче подякувати Богові. Джейку, почни першим.

Нарешті підійшла черга Люка. – Я вдячний, що в мене є така щаслива сім'я, – сказав хлопчик. – У деяких моїх друзів у сім'ях постійні суперечки, незгоди. Я радий, що в нас такого немає.

Поглянувши на дідуса, Люк помітив сльози на його очах.

– Твої слова багато означають для мене, – сказав дідусь. – У минулому я був дуже поганим.

Люк вельми здивувався: дідусь не міг бути поганим! Він – один з найпрекрасніших людей, яких будь-коли знав Люк.

Бабуся підтвердила слова дідуса:

– Багато років тому твій дідусь мав жадливий характер.

Дідусь задумливо поглянув удалечінь, ніби згадуючи щось із минулого.

– Бабуся має рацію, я не міг контролювати свій норов і поведінку, – сказав він. – Це було до того, як я прийняв Ісуса у своє серце. Коли я визнав перед Господом свої гріхи, то попросив Його змінити мій поганий характер. Щодня я молився, аби Ісус допоміг мені володіти собою.

Коли в мене це виходило, я дякував Ісусові за допомогу. Проте часом я дуже сердився і тоді знову був змушений просити в Бога прощення. З Божою допомогою я врешті-решт переміг свій гнів.

– Оце так-так! – вигукнув Люк. – Ми вивчали якості плоду Святого Духа, такі як: мир, доброта, радість і стриманість. Думаю, що в тебе є плід Духа, дідусю!

Дідусь засміявся.

– Так, Люку. Коли ми приймаємо Ісуса і визнаємо свої гріхи, наше життя змінюється.

Біблійний вірш

«І дам вам нове серце, і нового духа дам вам у ваше нутро, і викину камінне серце з вашого тіла, і дам вам серце із плоті» (Єзек. 36:26).

Завдання

Змішай чотири столові ложки білого оцту з однією чайною ложкою йодованої солі. Занур у суміш кілька монет на 2-3 хвилини. Витягни монети й обітри їх. Що з ними сталося?

Запитання для роздумів:

У чому тобі потрібно змінитися і Хто може тобі допомогти в цьому?

Що я можу СКАЗАТИ?

Надворі йшов дощ, тому запланований обід із друзями в парку організували в приміщенні.

Містер Джонс підійшов до Люка.

– Я засмучений, що ми не зможемо піти в парк, – сказав містер Джонс. – Парк – чудове місце для пікніка та свідчення людям про Бога.

– Ви свідчите про Бога людям у парку? Але як? – запитав Люк.

– Інколи я шукаю засмучених людей, – відповів містер Джонс, – я їм усміхаюся і бажаю хорошого дня. Часом вони розповідають мені про те, що їх непокоїть. Я вислуховую їх, а потім запитую, чи можу я помолитися за них.

Містер Джонс додав:

– Ти можеш робити те ж саме в школі. Я впевнений, що твої ровесники мають проблеми.

– У деяких справді серйозні проблеми. Проте я не знав, що саме сказати їм, – зізнався Люк. – Я б хотів розповісти моїм друзям про Ісуса, але не можу знайти необхідних слів. Це мене бентежить.

– Я знаю, що тобі потрібно. І ти можеш самостійно це зробити, – із цими словами містер Джонс вийняв з кишені маленький блокнот та вручив його Люкові.

Обкладинка блокнота була зеленого кольору, а всередині були чисті аркуші чорного, червоного, білого і жовтого кольорів.

– Як цей блокнот допоможе мені знайти потрібні слова, якщо в ньому немає жодного слова? – здивувався Люк.

– Тобі допоможуть кольори, – відповів містер Джонс. – Чорний нагадує нам, що ми – грішники. Так виглядає наше життя в гріху.

Містер Джонс перегорнув сторінку. Далі аркуш був червоного кольору.

– Червоний нагадує нам, що на хресті Ісус помер і пролив за нас Свою кров.

Наступна сторінка була білою.

– Білий означає, що ми обмиті від гріхів! – із захопленням сказав Люк.

– А ось жовтий, золотистий, колір указує на обітницю про те, що ми можемо вічно жити з Ісусом! Як ти думаєш, що означає зелений колір обкладинки? – поцікавився містер Джонс.

– Зелений зазвичай говорить про зростання, – відповів Люк.

– Правильно! – підтвердив містер Джонс. – Приймаючи Ісуса і живучи новим життям, ми зростаємо. Ми досягаємо цього, молячись, читаючи Біблію, розповідаючи іншим

про Ісуса та проводячи час у дружньому спілкуванні з іншими віруючими.

Далі містер Джонс запропонував:

– У мене є кольоровий папір. Чи не хочеш після обіду зробити і собі такий блокнот для свідчення?

– Звісно, хоч, – усміхнувшись, відповів Люк. – Не можу дочекатися, коли покажу його моїм друзям у школі!

Біблійний вірш

«І каже їм: Ідіть за Мною і зроблю вас ловцями людей» (Матв. 4:19).

Завдання

Зроби власний блокнот для свідчення. Ти можеш використовувати кольоровий папір, тканину або фетр. Тобі знадобляться:

- квадратні аркуші паперу чорного, червоного, білого і жовтого кольорів;
 - прямокутний аркуш паперу зеленого кольору для обкладинки. Він повинен бути більшим за інші аркуші.
1. Помісти квадратні аркуші паперу один під одним у такому порядку: чорний, червоний, білий і жовтий.
 2. Обгорни квадратні аркуші прямокутним аркушем зеленого кольору, це буде обкладинка. Аркуші й обкладинку скріпи скобою або міцною ниткою. Переконайся, що ти скріпив усі аркуші.

Запитання для роздумів:

Як ти можеш подолати страх і розповісти друзям про Ісуса за допомогою блокнота для свідчення, хоч у блокноті немає жодного слова?

Довгоочікуване ВОЗЗ'ЄДНАННЯ сім'ї

– **Я** так переживаю, що не можу сидіти на одному місці! – вигукнула Тесс, підмітаючи підлогу. – Дядько Джек і тітонька Мері скоро будуть тут. Нарешті я знову побачу Бет!

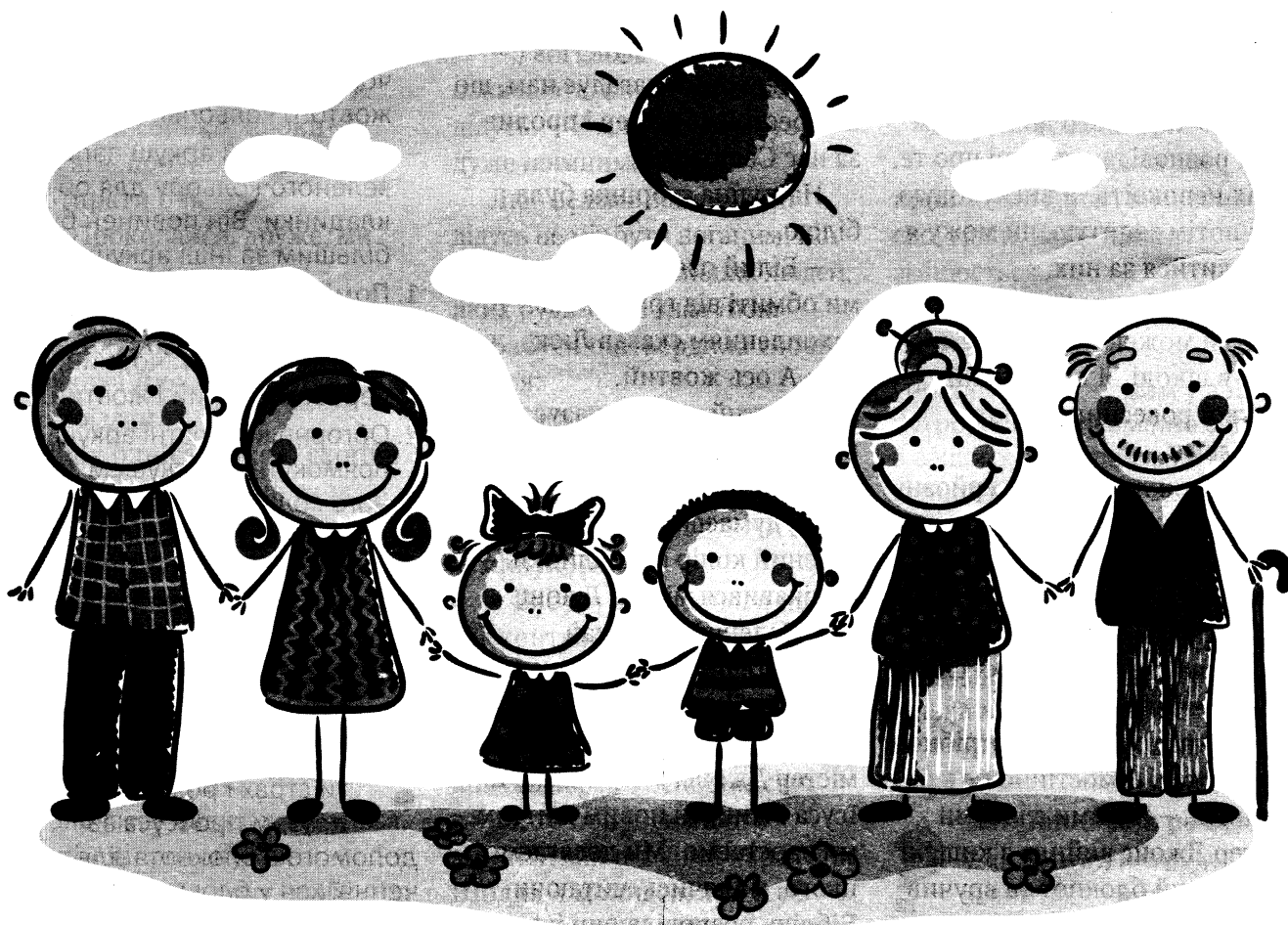
Люк теж був схвилюваний.
– Білл, Сем і я зможемо разом пограти в м'яча, – сказав він. – Нам буде дуже весело!

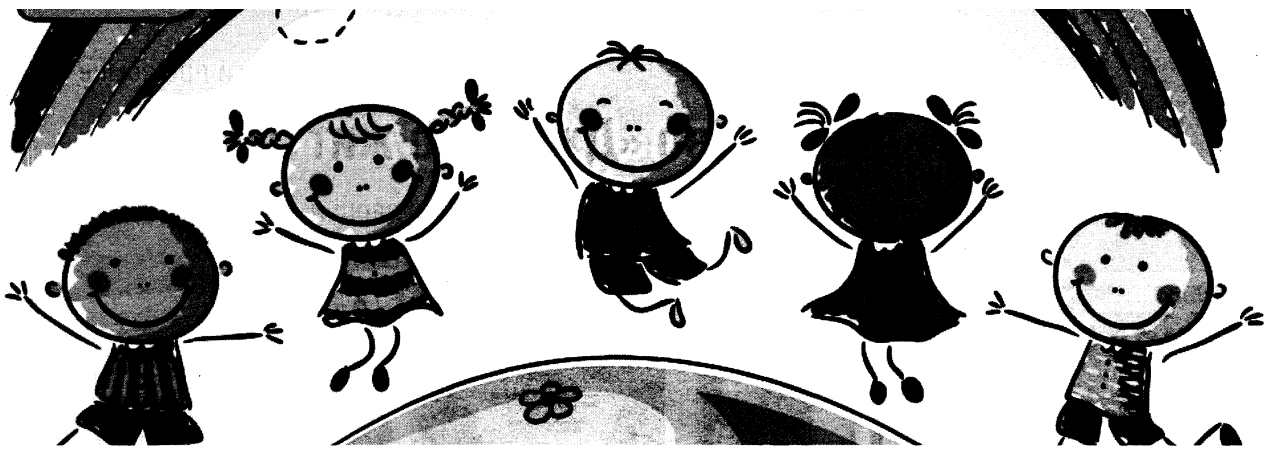
В очікуванні тітки, дядька та їхніх дітей час спливав повільно. Здавалося, що він

узагалі зупинився. Нарешті пролунав дверний дзвінок.

Тесс кинулася відчиняти двері відразу ж, як тільки дядько Джек натиснув на дзвінок.

– Ми такі раді, що ви приїхали! – вигукнула Тесс.

Сім'я й гості зібралися в кімнаті, мама подала всім склянки з лимонадом.

Через деякий час мама запитала, чи не хоче хтось добавки.

– Мені ще склянку, будь ласка. Подорож була тривалою, а цей прохолодний напій дуже смачний, – сказав дядько Джек. – Для возз'єднання сім'ї нам необхідно вирушати в далеку подорож.

– Я б хотів, щоб ви залишилися тут назавжди, – сказав Люк.

– Це було б чудово, – відповіла тітка Мері.

Люк подумав мить і продовжив:

– Одного разу наша сім'я возз'єднається назавжди!

– Точно! – погодився тато. – Не можу дочекатися цього!

Усі погодилися з ним.

– Бачили б ви Люка і Тесс перед вашим приїздом, – сказала мама. – Вони постійно підбігали до вікна, щоб не пропустити, коли ви приїдете. Це нагадує про те, як нам слід очувати Другого приходу Христа.

– Ми готувалися не лише сьогодні. Мама готувала їжу протягом тижня. Вона

сказала, що до вашого приїзду хоче все встигнути, – повідомила Тесс.

– Це нагадує мені недавно прочитаний біблійний вірш, – сказав дядько Джек. – Він записаний у 1 Кор. 16:13: «Пильуйте, стійте у вірі, будьте мужні й сильні».

Протягом наступних кількох днів діти разом бавилися, молилися й вивчали Біблію. Сім'я збиралася навколо фортепіано та співала прекрасні гімни. Особливою подією був пікнік на березі озера. Усі із задоволенням купалися й загоряли. Незабаром свято возз'єднання сім'ї підійшло до свого завершення.

Коли машина була готова до від'їзду, Тесс не могла стримати сліз.

– Нам було так весело разом, – сказала вона. – Я б не хотіла, щоб ви кудись їхали.

Дядько Джек обійняв дівчинку й відповів:

– Це сумно, але ми побачимося знову. Та навіть якщо цього не станеться, пам'ятай: потрібно пильнувати і бути мужніми. Усім нам необхідно приготуватися до повернення Ісуса. Тоді настане найкраще вічне возз'єднання з Ісусом.

Біблійний вірш

«І коли з'явиться Архипастир, одержите нев'янучий вінець слави» (1 Петра 5:4).

Завдання

Намалюй усіх своїх родичів, з якими ти хотів би возз'єднатися. Чи всі вони знають про Ісуса та Його повернення? Якщо ні, розкажи їм про це і запроси підготуватися до зустрічі з Ісусом.

Запитання для роздумів:

Чи з радістю ти очікуєш Другого приходу Христа? Що для цього необхідно?

Молитовні читання для дітей підготували **Гарі Вагнер та його дружина Діна Бартель-Вагнер**. Гарі звершував служіння пастора у Нью-Йоркській конференції. Діна використовує свій дар спілкування, працюючи редактором у відділі Адвентистського капеланського служіння в Генеральній Конференції. Подружжя Гарі й Діна з нетерпінням очікують повернення Спасителя Ісуса Христа.